

XGORE-KG'AI

Chómsea zi gúù zi

xgòre-kg'ai sa

Téé-cookg'ai sa

Chómsea zi gúù zi xgòre-kg'ais Johanem di sa kò góáè, dtcòm-kg'ao ne kò gane di dtcòm'an Jeso Krestem koe hànà hää domka xgàraèm x'aèm ka. Johane ba ko x'ái, Jeso ba wéé zi gúù zi nqōóm di zi Gam dim tshàu q'oo koe qgóóá hää sa, a ba a gataga nxárá-kg'ao ne nqòòkagu, a ghùi-ghui tcáó ne kg'oana.

Ncées tcgäyas koem ko Nqari ba Gam di ne khóè ne chómsea zi gúù zi xgòre-kg'aia máá. Káí zi sere-sere zim kò tséékagu, nxäasega ne gha dtcòm-kg'ao ne kómáa q'ää, ne c'ëe ne khóè ne táá kómáa q'ää ka.

Ncées tcgäyas koe kaisase cgáém kg'ui ba ncée me e, ncée ko máá, Nqari ba gha X'aigam Jeso Krestem koe guu a còo dis ka Gam di cg'oo-kg'aoan tàà, dxawam ga ba hëéthëé e, témé ba. A ba a gha Gam di ne khóè ne tcom-tcomsa ne ts'eekg'aian máà - kabantu nqarikg'aim koe hëé naka kabantu nqōómkg'ai koe hëéthëé gha kúrú u.

Qaa-qaasa kg'uiia ne:

- tàà sa, x'áfa ne, qari ne, dqom
- Ghùu-coa ba
- moengele ne
- tcgäya sa

Tcgäyas q'oo koe hànà zi:

- X'áis xgobekg'am ko sa (1)
- Tcgäya zi 7 zi kereke zi koe ko síi zi (2-3)
- Tcgäyas 7 zi gúù zi tc'ämà ko tcéekg'am cgoaè ko zi gúù zi úúa sa (4-7)
- 7 xu torompita xu (8-11)

- Cg'ao-dxoo ba hēé naka cám kg'oo-coa tsara cg'ōo ko tsara hēéthēé e (12–13)
 - Tāáka zi x'áí zi (14–15)
 - 7 zi gāba zi Nqarim di xgóàn di zi (16)
 - Babilonem dis kōbeku sa hēé, naka kg'oo-coam dis tāàè sa hēé, tshúù-ntcōa di xu porofita xu hēé, naka dxāwa ba hēéthēé e (17:1–20:10)
 - Cōo dis xgàraku sa (20:11–15)
 - Kabam nqarikg'ai ba hēé naka kābam nqōó ba hēé naka kābam Jerusalema ba hēéthēé e (21:1–22:5)
 - Cōo di kg'uiia ne (22:6–21)
-

X'áís xgobekg'am ko sa (1)

Tshoa-tshoa dis nxàe sa

1 ¹Ncēes tcgāya sa ko Jesom nxàea hāa zi gūù zi xgòre-kg'ai. Ncēe zi gūù zi xgòre-kg'ai sam Nqari ba máà Mea, Gam di xu qāà xum gha x'áí, dūú zi gha qháése kúrúse sa ka. Jeso ba kò Gam dim moengele ba Gam dim qāàm Johanem koe tsééa úú a ncēe zi gūù zi ka q'āakagu me. ²Ncēes tcgāyas koem ko Johane wèé zi gūù zi éem ko bōða hāa zi nxàea tseegukagu: Nqarim di kg'uiian hēé naka Jesom kò nxàea tseegukagu sa hēéthēé ka. ³Eē ko ncēes tcgāya sa nxárá ba ts'ee-ts'eekg'aièa, ne gataga ëe ko porofitan di kg'uiian ncēe komsana, a ko ëe góásea sa qgóóa qari ne ts'ee-ts'eekg'aièa, x'aè ba cūù me e khama.

Johane ba ko 7 zi kereke zi tsgáìmkagu

⁴Tíí Johane ra ko 7 zi kereke zi nqōóm Asia dim koe hāna zi góá máá a ko máá:

Cgóìmkuan hēé naka tòókuan hēéthēé méé i gatu cgoa hāa, ncēe hāna, a kg'aiga hāna, a ko kháóa hāàm **Nqarim koe guua a**, naka 7 xu Tc'lée xu koe guuan hēé, ncēe ntcōo-q'oos Gam di x'aian dis cookg'ai koe hāna xu, ⁵naka Jeso Krestem koe guuan hēéthēé e, ncēe Nxàea-tseegukagu-kg'aom tcommèa ba, tc'āà a x'ooan koe ghùìèa ba, a ba a Tc'āà-cookg'aim x'aiga xu nqōómkg'ai di xu di ba.

Gaam ëe ncàm taa ba, a ba a kò c'áòa ba cgoa chìbia ta koe kgoara taa ba, ⁶a ba a kò x'aian koe hēé naka peresiti ne koe hēéthēé kúrú ta a, Nqarim Gam ka Xōò ba ta gha tsééa máá ka, Gam koe méé i dqoìmkuan hēé naka qarian hēéthēé chòò tamase hāa! Amen.

⁷Bóò, túú-c'ōò zi q'oo koem ko hāà, i gha wèé tcgáian bóò Me, ëe gáò Mean ga hēéthēé e. Zi gha wèé zi qhàò zi nqōóm di zi Gam domka kg'ae. Gatà i gha ii. Amen!

⁸“Tíí Ra Alefa Ra a, a Ra a Omega Ra a, **ncēe sa ko máá: tc'āà di Ra a, a Ra a còo di Ra a**,” tam ko X'aigam Nqari ba méé, ncēe hànà, a kg'aiga hànà, a ko kháóa hàà ba, qarim wèé ba.

Johane ba ko Krestem cgoa xg'ae

⁹Tíia Johane ra, gatu ka kái khoe ra, ncēe ko gatu cgoa xgàrakuan Jesom di xgàraèa ra, a ra a gatu khama Nqarim di x'ai'an dir khóè ra a. Tíí hēé naka gatu hēéthēé méé ta qáò tcáó ii, naka ta qarika téé. Nqarim dim kg'ui bar xgaa-xgaaa, a ra a Jesom ka nxàea tseegukagua khamar tshàam ka nxàma-nxàmaèam nqöö-coam Patemose ta ko ma tciièm koe tòóèa. ¹⁰X'aigam **Nqarim** dim cáin kam kò Nqarim dim Tc'ee ba cg'oè cgae tea, ra kò qääá te koe c'lèem dòm ba kóm me ko torompitam khama ma q'au, ¹¹a ko máá: “Eët tsíi gha bòò sa méé tsíi tcgäyas koe góá naka tsia 7 zi kereke zi koe tsééa úú: Efeso koe hēé, naka Semurena koe hēé naka Peregamo koe hēé naka Tiatira koe hēé, naka Saredise koe hēé, naka Filadelefia koe hēé, naka Laodikea koe hēéthēé e,” témé.

¹²Nxäaskar kò tééa kábise, ëe ko kg'ui cgoa tem dòm bar gha bòò ka. Eér ko tééa kábise kar kò 7 zi lampi téé-q'oo zi gautan di zi bòò. ¹³Gaa zi lampi zi di téé-q'ooan nqàé koer kò Khóèm dim Cóám khama iim Khóè ba bòò, me qáòm qgáí ba hñaa, a ba a dxìuua ba koe gauta dim bàne ba xòóa. ¹⁴Tcúúa ba di c'ööa ne kò q'úú u, ghùuan di c'öðan khama ma, a i a tsõán khama ma q'úú u, i Gam di tcgáian karukos c'ees khama ii. ¹⁵Gam di nqàrèa nea kòo tchùuèas qanos khama ma x'làà, ncēe kò c'ees q'oo koe xgài cgaeèa sa, i kò dòmà ba tòèko tshàan di ts'oo-q'ooan khama xañ. ¹⁶Me kò Gam dim x'lòàm kg'áò xòè dim koe 7 zi tconò zi qgóóa, me kò kg'láína ba koe ts'èém ntcàum cám kg'láína ba tcg'oa, i kò Gam di kg'láian koaba dis cám x'làà khama ma tcaà.

¹⁷Eér ko bòò Me kar ko nqàrè-kg'ama ba koe cg'áé, x'lòam khóèm khama ii a. Me Gam dim kg'áò tshàu ba tíí koe tòó, a ba a máá: “Táá q'áò guu. Tc'āà di Ra a, a còo di Ra a ke, ¹⁸a Ra a ëe kg'òèa Ra a, x'lòa Ra kò hña, igaba bòò, chòò tamase Ra kg'òèa hña! A Ra a x'ooan di xgobekg'aman qgóóa, naka x'lòa ne khóè ne dim qgáim dian hēéthēé e. ¹⁹Góá nxäaska ëe tsíi bòòa gúùa ne, ncéeska ko kúrúsean hēé naka ncēe zi gúù zi qää q'oo koe ko hñà kúrúsean hēéthēé e. ²⁰Eët tsíi ko bòò Ra qgóóa hña zi tconò zi 7 zi hñéé naka 7 zi lampi téé-q'oo zi gautan di zi hēéthēéa tchòòas chónsean hñas dis x'láí sa ncēe si i: tconò zi 7 zia moengele xu 7 zi kereke zi di xu u, zi 7 zi lampi téé-q'oo zi 7 zi kereke zi i.”

Tcgäya zi 7 zi kereke zi koe ko síí zi (2-3)

Efeso dis kerekés koe ko qōòs tcgäya sa

2 ¹**Me Jeso ba máá:** Efeso koe hñas kerekés dim moengele ba góá máá naka máá:

Ncēea kg'uiān Gaam di ga a, ēe 7 zi tconò zi kg'āòm x'ōàm Gam dim koe qgóoa ba, a ba a ko 7 zi lampi téé-q'oo zi gautan di zi xg'aeku koe qōòa te ba. Ncēetam ko méé: ²Gatu di zi tséé zi Ra q'ana, ēe tu ko qómse tséé zi hēé, naka gatu di qáò tcáóan hēéthēé e. Q'ana Raa, khóèan ēe cg'āè cau tu tchōà úú cgoa tama sa, a tu a kúrúa bóòa khóè xu ēe ko máá, x'āè úú-kg'ao^a xu u témé xu, igaba xu gaxu tama xu u, a tu a tshúù-ntcōa-kg'ao xu ii sa hòòa hää. ³Qáò tcáóan cgoa tu kò qarika tée, a tu a kò qóm cgoa qgóókua hää Tirim cg'ōèm domka, a tu a kò táá xhōen-tcáó.

⁴Igabar ko gatu koe c'ées gúùs tshúù sa bòò, a gaas ka kg'ui cgoa tu u kg'oana, a ko máá: "Gatu di ncàmkuan tc'āà di tu aqua," témé. ⁵Tc'ée-tc'eeese **gatu di ncàmkuan kò kg'āia** hànám qgái ba. Tsóágase tu gáé tshúuse cg'áea! Tcóóse tu gatu di chìbian koe, naka kúrú tsééan kg'aiga tu kò kúrú u. Gatà tu kò hēé tama ner gha gatu koe hää, a Ra a gha gatu di lampian gaan di téé-q'ooan koe tcg'ōó, ncēè tcóóse tama tu kò hää ne. ⁶Igaba tu ncēes gúùs qäès tééa gha máá tu u sa úúa: Nikolae ne di tsééan tu hòrea, ncēe Tíí ka hòreèa a théé.

⁷Eē tceean úúa ba méém kóm, Tc'ēem ko kereke zi bìrì sa. Gaam ēe ko tàà bar gha kgoara máá me kg'ōèan dis hìis koe tc'ōó, ncēe Nqarim dim paradaisim koe hàná sa.

Semurena dis kerekés koe ko qōòs tcgāya sa

⁸**Me Jeso ba máá:** Semurena koe hànás kerekés dim moengele ba góá máá naka máá:

Ncēea kg'uiān Gaam di ga a, ēe tc'āà di ba, a còò di ba, ēe kò x'óóa ba, a ba a kg'ōè ba. Ncēetam ko méé: ⁹Gatu di xgàrasea ner q'anáa, naka gatu di dxàuan hēéthēé e, igaba tu qguùa. Q'ana Raa cg'āè zi gúù zi ēe ko máá Juta ne e témé ne ko méé cgae tu u zi, igaba ne Juta ne tama ne e, si c'ées xg'aes satanam di si i. ¹⁰Táá cúí gúù ga q'āò guu ēe tu gha hää ko xgàra mááès gúùs ka. Bìrì tu ur ko, dxäwa ba gha c'ee-kg'láia tu qáé-nquuan koe tcäà, nxäasega tu gha kúrúa bóòè ka, tu gha 10 cámán xgàraè. Tcom-tcomsa méé tu ii, x'ooan di xg'aeku koe ga igaba, nakar gha cábás kgl'ōèan di sa máà tu u.

¹¹Eē tceean úúa ba méém kóm, Tc'ēem ko kereke zi bìrì sa. Gaam ēe ko tàà ba cuiskaga cám dis x'oos ka thòò-xamkaguèa tite.

Peregamo dis kerekés koe ko qōòs tcgāya sa

¹²**Me Jeso ba máá:** Peregamo koe hànás kerekés dim moengele ba góá máá naka máá:

Ncēea Gaam ēe ts'ēè a cám kg'áñ ntcàu ba úúam di kg'uiān ga a.

Ncēetam ko méé: ¹³Q'ana Raa nda koe tu x'āèa sa: satanam dis ntcōó-

^a 2:2 x'āè úú-kg'ao - Gerika sa ko “apostolo” témé.

q'oos hànà koe e, igaba tu ko Tiri cg'òean qarika qgóoa, a tu a kò gatu di dtcòmán Tíí koe táá ntcoe, Antipasem Tirim tcom-tcomsa iim nxàea-tseegukagu-kg'aom di cáman kaga igaba, ncée kò satanam x'âèa hää koe gatu xg'aeku koe ga cg'òoë ba.

¹⁴Igabar ko gatu koe c'ee zi gúù zi cg'orò zi tshúù zi bòò, a gazi ka kg'ui cgoa tu u kg'oana, a ko máá: Khóe ne c'ee ne tu ëe koe úúa hää Balame di xgaa-xgaakuan qgóoa hää ne, ncée ko Balake ba x'áí, Iseraele di ne khóe nem gha ntama ma chibian koe tcâà sa ba, qâe-qae nem ko ne kúrúa mááseèa hää nqárian dàòa mááèa tc'l'ooan tc'oo, a ne a ko cg'áràn kúrú. ¹⁵Gataga tu c'ee ne úúa hää Nikolae ne di xgaa-xgaan qgóoa hää ne. ¹⁶Ke nxäaska tcóóse gatu di chibian koe! Gatà i kò ii tama ne, Ra gha gatu koe qháése sencgaga hâà, a Ra a hâà ncõoan kúrú gane cgoa, kg'áma Te dim ntcàum cgoa.

¹⁷Eëe tceean úúa ba méém kómí, Tc'l'ëem ko kereke zi bìrí sa. Gaam ëe ko tàà bar gha chómìmèa tc'ooan mana di máà, a Ra a gha q'úús nxqá sa máà me, i gaas koe kâba cg'òean góásea, cúí khóe ga c'úùa hää a, gaam ëe ko séè sim cúím oose.

Tiatira dis kerekès koe ko qõòs tcgáya sa

¹⁸**Me Jeso ba máá:** Tiatira koe hànàs kerekès dim moengele ba góá máá naka máá:

Ncéea Nqarim dim Cóm di kg'uián ga a, ncée Gam di tcgáian kârukos c'ees khama ii ba, i Gam di nqàrèan tchùuèas qanos khama ii. Ncëetam ko méé: ¹⁹Gatu di zi tséé zi hëé, naka ncàmkuán hëé naka dtcòmán hëé, naka tséé-kg'áman hëé, naka qâo tcáóan cgoa qarika tééan gatu di hëéthëé Ra q'anaa. A Ra a q'aná hää, kg'aika tu thuu ko ma tséé sa tu nqáéa hää sa, a tu a ko ncëeska kaisase tséé sa.

²⁰Igabar ko gatu koe c'ee zi gúù zi tshúù zi bòò, a gazi ka kg'ui cgoa tu u kg'oana, a ko máá: Khôe Jesabele sa tu kgoara máána hää, ncée ko porofiti si i ta ma tciise sa, si ko xgaa-xgaa a ko Tiri qâàn hoàkagua i ko cg'áràn kúrú, a ko tc'ooan ncée kúrúa mááseèa hää nqárian dàòa mááèa tc'oo. ²¹X'aèa ner máà sia hää tcóóses gha di i, igabas gas di cg'áràn koe tcóóse tc'ee tama. ²²Khamar gha xaoa tcâà si kgàrom **xháés dim** koe, a Ra a gha ëe ko gas cgoa cg'áràn kúrú ne kaisa xgàrasean koe tcâà, gas di zi dàò-kg'áñ zi koe ne kò tcóóse tama ne. ²³A Ra a gha gas di cóán x'oos cgoa cg'oo. Zi gha wèé zi kereke zi q'âa Tíí ga Ra a sa, ncée ko tc'l'ëean hëé naka tcáóan hëéthëé qaara tcg'òó Ra, a Ra a gha wèé ne ëe ne ma tsééa hää khamaga ma suruta kâbi. ²⁴Igabar ko c'ee tu Tiatira koe hànà tu (gatu ncée gas di xgaa-xgaan xùri ta ga hää tu, a tu a 'satanam di chómìsea hää' ta ko ma tciie kâan xgaa-xgaase ta ga hää tu) bìrí a ko máá: Cuiskagar c'ee câà ga dcéekagu tua hää tite. ²⁵Igaba méé tu ëe tu úúa hää sa qgóoa qari nakar gha nxäakg'aiga síí hâà.

²⁶Eē ko tàà ba, a ba a ko Tíí ko tc'lée zi tséé zi qgóóa qari, i nxääkg'aiga síí *x'aèa ba* xg'ara bar gha tää zi qhào zi tc'ää-cookg'ai di qarian máà, ²⁷⁻²⁸eer kò ma Tirim Xöödm koe ma qarian hòòa khama.

'Qano dim dqàbim cgoam gha tc'lää-cookg'ai ne.

Góm di zi gàba zi khamam gha ma cg'äm-cg'am ne.'

Ra gha gataga q'uu tconò sa máà me.

²⁹Eē tceean úúa ba méém kómí, Tc'ëem ko kereke zi bìrí sa.

Saredise dis kerekés koe ko qöös tcgäya sa

3 ¹*Me Jeso ba máá:* Saredise koe hànás kerekés dim moengele ba góá máá naka máá:

Ncée kg'ua nea ëe 7 xu Tc'lée xu Nqarim di xu hëé naka 7 zi tconò zi hëéthëé qgóóam di ga a. Ncëetam ko méé: Gatu di zi tséé zi Ra q'ana. Khòe ne ko máá, kg'öea tua, témé, igaba tu x'óóa. ²Igaba méé tu tée naka tua cg'läré zi tséé-coa zi ëe qaùa hää zi qgóóa qari-qari, gaa zi ëe qaùa zia kaà kg'oana ke. Gatu di zi tséé zir kò bòò ne zi Nqarim tcgái q'oo koe tchàno tama khama. ³Tc'lée-tcl'eese méé tu nxääaska, ntama tu ma *Nqarim di zi kg'ui zi* hòòa a kóíñaa sa. Qgóóa qari zi naka tua gatu di chìbian koe tcóóse naka Nqarim koe kabise. Kókò tama tu kò hää ner gha ts'ää-kg'aom khama ma hää, tu gha táá q'ää, ndakam x'aèm kar gha gatu koe hää sa.

⁴Gatà i ii igaba tu c'ëe ne khòe ne Saredise koe úúa, qanega qgáía ne cg'uri-cg'uri tama ne, a ne a gha q'úúse hñanase qöö cgoa Te, kg'anoëa nea khama. ⁵Eē ko tàà bar gha gane khama ma q'úúse hñakagu, a Ra a cuiskaga cg'öea ba kg'öean dis tcgäyas q'oo koe tchùua tcg'òóa hää tite, a Ra a gha cg'öea ba Tirim Abom cookg'ai koe hëé naka Gam di xu moengele xu hëéthëé cookg'ai koe nxäea tseegukagu. ⁶Eē tceean úúa ba méém kómí, Tc'ëem ko kereke zi bìrí sa.

Filadelefia dis kerekés koe ko qöös tcgäya sa

7*Me Jeso ba máá:* Filadelefia koe hànás kerekés dim moengele ba góá máá naka máá:

Ncée kg'ui nea Gaam ëe tcom-tcomsam di i, a ba a tseegu ii ba, ncée Dafitem di xgobekg'am qgóóa ba. Xgobekg'amam kò hää ne i cúí khòe ga tcéekg'am tama, a tcéekg'amam kò hää ne i gataga cúí khòe ga xgobekg'am tama ba. Ncëetam ko méé: ⁸Gatu di zi tséé zi Ra q'ana. Bóò, cookg'aia tu koer xgobekg'amseam nquu-kg'äm ba tðóá, ncée cúí khòe ga tcéekg'am tite ba. Q'ana Raa, cg'äré qarian tu úúa sa. Igabaga tu Tirim kg'ui ba qgóóa qaria, a tu a kò Tirim cg'öè ba táá c'úúse. ⁹Bóò, c'ëe ne ncée satanam dis còrè-nquus di ner ko máà tu u, ëe ko Juta ne ta ma tciise ne, igaba gane tama ne e, a ne a tshúù-ntcöa-kg'ao ne e. Bóò, kúrú ner gha ne hää gatu nqärè-kg'am

koe qoṁ, a ne a gha q'āa, ncàṁ tuar hāa sa. ¹⁰Tiri x'āè-kg'áman, ncēe kòo máá, qáo tcáóan cgoa méé tu qarika téé, témé tu kò qgóóa qaria, khamar gha gataga kgoara tu u cg'āèan dim cámí koe, ncēe ko wèém nqōóm koe hāà ba, hāàm gha ëe nqōómkg'ai koe x'āèa ne kúrúa bóbka.

¹¹Sencagagar ko hāà; ëe tu úúas gúù sa méé tu qarika qgóó, naka i nxääsega táá cúí khòe ga tàà dis cábá sa gatu koe séèa tcg'òó guu, **ncēe tààa hāam khóèm ko máàè sa.** ¹²Eë ko tàà bar gha nquu ba ko ghùi-ghuim hìi ba kúrú, Tirim Nqarim dim tempelem di ba, me cuiuskaga gaia gaa koe tcg'oa tite. Gaam koer gha Tirim Nqarim di cg'òèan góá naka Tirim Nqarim dim x'áé-dxoom di cg'òèan hēéthéé e, kabam Jerusalemam di i, ncēe ko nqarikg'ai koe guu a tcg'oa ba, Tirim Nqarim koe guu a, a Ra a gha gataga kábas cg'òès Tiri sa gaam koe góá.

¹³Eë tceean úúa ba méém kóm, Tc'ëem ko kereke zi bìrí sa.

Laodikea dis kerekess koe ko qōðs tegäya sa

¹⁴**Me Jeso ba máá:** Laodikea koe hànás kerekess dim moengele ba góá máá naka máá:

Ncēe kg'ua nea Amene **ta ko ma tciièm** di i, tcom-tcomsa a tseegum Nxàea-tseegukagu-kg'aom di i, Gaam ncēe Nqarim Gam koe guu a wèé gúùan kúrúa hāa ba. Ncēetam ko méé: ¹⁵Gatu di zi tséé zir q'aná: qgàisa tama tua a kùrusa tama. Oo, kaisaser kòo tc'ëe, qgàisa tu ga ii kana kùrusa ii sa! ¹⁶X'oòsa tu u khama, a kùrusa tama, a qgàisa tama, khama Ra ko kg'áñ q'ooa Te koe guu a kgàra tcg'òó tu u. ¹⁷Nxàe tu kò a máá: "Qguùa taa, a ta a qguùan hòòa, a cúí gúù ga tcào tama," témé khama, igaba tu tshúù qgáì koe tu hāa sa c'úùa, a cgóñga tu u, a dxàua, a káà tcgái tu u, a gataga qgáì ga hāa tama sa. ¹⁸Dàò bar ko x'áí tu u: Tíí koe tu gautan x'ámá, c'eean cgoa xgöéèa a, naka tua nxääsega qguù; naka tu gataga Tíí koe q'lúú qgáíán x'ámá ncēe tu gha hāa a, nxääsega i gha sau-cgæan káà cgae tu u ka, qg'aè-cgæa tu hāa di i. Naka tu gataga Tíí koe tcgái di nxúùan x'ámá, tcgáía tu koe tu gha tcgaù u, bóbba tu gha ka.

¹⁹Wéé ne ëer ncàñha hāa ner ko tchàno-tchano a ko dqàèa kg'ónò. Ke tu tcää tcáó naka gatu di chìbian koe tcóóse. ²⁰Bóbba! Ncēe ga Ra nquu-kg'áñ koe téé-tée a ko xg'áñ-xg'am. Ncëe c'ëe khòe ko dòma Te kóm a ko nquu-kg'áñ ba xgobekg'am ner gha tcää a tc'òó cgoa a, i tc'òó cgoa Te.

²¹Eë ko tàà bar gha qarian máà, Tíí cgoam gha Tiris ntcöö-q'oos x'aian dis koe ntcöö di i, ncëer ko Tíí ma tàà a Abom Tirim cgoa Gam dis ntcöö-q'oos x'aian dis koe ma ntcöe khama.

²²Eë tceean úúa ba méém kóm, Tc'ëem ko kereke zi bìrí sa.

**Tcgāyas 7 zi gúù zi tc'àmà ko tcēekg'am
cgoaè ko zi gúù zi úúa sa (4-7)**

Nqari ba hēé naka Ghùu-coa ba hēéthēé tsara ko dqom̄mè

4 ¹Ncēe zi gúù zi qāá q'oo koer kò bōò, kar kò nqarikg'ai koe bōò, me nquu-kg'ám̄ ba xgobekg'amsea. Me kò torompitam khama xañ̄ dòm̄ ba, ncēer ko kg'aia kóm̄a hää ba kg'ui cgoa te a máá: "Qaò naka ncēe koe hää, nakar x'áí tsi, dùú sa gha ncēe zi gúù zi qāá q'oo koe kúrúse sa," tém̄ ba. ²Ra gaa x'aè kaga Tc'ëem ka tcāàè, ka bōò, x'aian dis ntcōó-q'oo sa kò nqarikg'ai koe tòóèa, i cl'ee Khóè gas koe ntcōe. ³Eë ko ntcōó-a-ntcōem di bōòse-q'ooa nea ko t'õès nxōás jasepere di sa hēé naka saredio di sa hēéthēé di sara khama ii, si gaas ntcōó-q'ooa x'aian di sa dòro-qhāóm ka nxama-nxamaèa, ncēe kò nxōás t'õès emerelete dis khama ii ba. ⁴Gaas ntcōó-q'ooa x'aian dis koe zi kò 24 zi ntcōó-q'oo zi x'aian di zi nxama-nxamaà, xu kò ncēe zi ntcōó-q'oo zi x'aian di zi koe 24 xu kaia xu ntcōó-a-ntcōe, a xu a q'lú qgáian hāna, a tcúúa xu koe x'aian di cábán gautan di cábáa. ⁵Gaas ntcōó-q'ooa x'aian dis koe i ko túú-tebean guu a tcg'oa, tcēe-tcēean hēé naka túúan di kg'ui-q'ooan hēéthēé e, i kò x'aian dis ntcōó-q'ooa cookg'ai koe 7 xu karuko xu c'ee-kg'ám̄ xu hāna a ko x'áà, ncēea kò 7 xu Tc'ëe xu Nqarim di xu xu u. ⁶Gaas ntcōó-q'ooa x'aian dis cookg'ai koem kò tshàa ba hāna, ts'óó-c'óán di q'ám̄-q'ooan khama ii ba, q'áíñ me e kò ii, q'ám̄s nxōás khama ma.

Si kò x'aian dis ntcōó-q'oo sa wèé dxìukg'aia sa koe 4 xu kg'oo-coa xu kg'óèa hää xu ka nxama-nxamaèa, tcgáian gaan dia kò cookg'aian koe hēé naka qāán koe hēéthēé cg'óèa. ⁷Tc'äà dim kg'oo-coa ba kò gām̄ khama ii, cám̄ di ba kò ghòè-coam khama ii, me nqoana di ba khóèan dis kg'áis khama iis kg'áí sa úúa, 4 di ba kò tsăékos xăes khama ii. ⁸I kò ncēe 4 kg'oo-coan wèé ga 6 tcgàmàñ úúa, a wèé qgáian gaan di koe kái tcgáian úúa, tcgàmàñ ka nqāaka ga hēéthēé e, wèém koaba ba hēé naka ntcùú ba hēéthēé i ko ncēeta ma nxáèan cgoa chōò tama:

"Tcom-tcomsa, tcom-tcomsa, tcom-tcomsa Me e

X'aigam Nqari ba, qarim wèé ba,

ncēe kò kg'aiga hāna ba,

a ba a **ncēeskaga** hāna ba,

a ba a ko hää ba,"

tém̄.

⁹A ëe i ko gaa kg'oo-coan ëe tcoman máà Me, a ko kaikagu Me, a ko qāè-tcaoa máá Me, Gaam ëe x'aian dis ntcōó-q'ooa koe ntcōó-a-ntcōe ba, ncēe ko chōò tamase kg'õè ba, ¹⁰ka xu kò 24 xu kaia xu cg'áé, ëe ntcōó-q'ooa x'aian dis koe ntcōó-a-ntcōem cookg'ai koe, a dqom̄ Me, ncēe ko chōò tamase kg'õè ba. Gaxu di cábán x'aian di xu ko tcg'òó a gaas ntcōó-q'ooa x'aian dis cookg'ai koe tòó, a xu a máá:

¹¹ “Kg'anō Tsi ia,
 sita di Tsi X'aiga Tsi Nqari Tseè,
 dqoñkuān hēé, naka tcoman hēé,
 naka qarīan hēéthēé Tsi gha māàe sa,
 Tsáá Tsia wéé zi gúù zi kúrúa hāa khama,
 zi Tsari ncàmān ka hāna hāa, a ko kúrúè,”
 témé.

Tcgāya sa hēé naka Ghùu-coa ba hēéthēé e

5 ¹Ra kò bōò kg'āòm tshàum koe, Gaam ēe kò x'aian dis ntcōó-q'oos
 koe ntcōem di ba, Me tcgāya sa qgóoa, q'ooa sa koe hēé naka qāáa
 sa koe hēéthēé kò góásea sa, si 7 zi gúù zi tc'ämà ko tcēekg'am zi cgoa
 tcēekg'ammèa. ²A ra a kò qarim moengele ba bōò, me ko kaiam dòm
 cgoa nxāe a ko máá: “Dìi ba tcgāyas xgobekg'am ka kg'anōèa, naka
 gaas di gúùan tc'ämà-tcēekg'am si ko q'ōàa tcg'òó ka hēéthēé e?” témé.
³Igaba i kò nqarikg'ai koe hēé naka nqōómkg'ai koe hēé naka nqōóm ka
 nqāaka ga hēéthēé koe cúí khōè ga kāà a, tcgāya sa ga xgobekg'am kana
 ga bōò q'o si i. ⁴Ra kò kaisase kg'ae, cúí khōè ga kò táá hòdè khama,
 kg'anōa a tcgāya sa xgobekg'ama ne kana bōò q'ooa sa. ⁵Me kò nxāaska
 kaia xu ka c'ee ba bìrì te a máá: “Táá kg'ae guu! Bóò, Juta dis qhàòs dim
 Gàm ba, Tqbem Dafitem di ba, nxāa ba tààa. Tcgāya sam gha kgoana
 a xgobekg'am, naka ēes tc'ämà-tcēekg'am cgoaèa gúùan 7 hēéthēé e,”
 témé.

⁶X'aian dis ntcōó-q'oo sa hēé naka 4 kg'oo-coan hāa koe hēé naka kaia
 xu xg'aeku koe hēéthēé ra kò Ghùu-coa ba bōò Me téé-tée, cg'ōoèa hāa
 khama ii a, 7 nxāà nem kò úúa, 7 tcgáyán hēéthēé e, ncēe kò 7 xu Tc'ee
 xu Nqarim di xu ii i, ncēe kò wéém nqōóm koe tsééa úúèa xu. ⁷Qōòm kò
 a síí tcgāya sa séè, Gaam ēe kò x'aian dis ntcōó-q'oos koe ntcōem dim
 kg'āòm x'ōàm xòè koe. ⁸Eēm ko tcgāya sa séèa xg'ara, ka xu ko 4 xu
 kg'oo-coa xu hēé, naka 24 xu kaia xu hēéthēé Ghùu-coam cookg'ai koe
 cg'āé. Wééa ne kò zómá^b zi hēé naka gāba zi qāè hñm xg'āò gúùan ka
 cg'oèa zi gautan di zi hēéthēé qgóoa, ncēe ko tcom-tcomsa ne di còrè ii i.
⁹Xu kò kābam cii ba nxáè a máá:

“Kg'anōèa Tsi hāa, tcgāya sa séèan ka,
 a gaas tc'ämà-tcēekg'am cgoaèa gúùan xgobekg'am,
 cg'ōoèa Tsi kò hāa khama,
 a Tsi a kò khōè ne Tsari c'āòan cgoa
 x'ámá tcg'òó a Nqari ba māà,
 wéé zi qhàò zi koe guu a,
 naka wéé tāman koe hēé,

b 5:8 zómá - Gerika sa ko “harepa” témé, cii cgoa dis gúùs zómás khama iis ka.

naka wèé ne khóè ne koe hēé,
naka wèé zi xg'ae zi koe hēéthēé e,

¹⁰ a Tsi a kò kúrú ne ne x'aian di ne peresiti ne e,
gatá dim Nqari ba ne gha tsééa máá ka,
ta nqõómkg'ai koe tc'ää-cookg'ai,"

ta xu ma nxâé.

¹¹ Kar kò bôò, a ra a kái xu moengele xu di dòmán kómí, ncée kò kaisase kái ii xu, nxâráè tite zi tcáìm-tcámì zi khama noo xu. Ncée kò x'aian dis ntcöö-q'oo sa hēé naka kg'oo-coan hēé naka kaia xu hēéthēé nxâma-nxâma hää xu, ¹² xu kò kaiam dòm cgoa máá:

"Kg'anoèa baa
Ghùu-coam ncée kò cg'ooèa hää ba,
qaria nem gha hòò ka,
naka x'aian hēé,
naka q'aa di tc'ëean hēé,
naka kaian hēé,
naka tcoman hēé,
naka x'âan hēé
naka dqomkuan hēéthēé e!"

témé.

¹³ Ra kò nxâaska wèé gúùan ëe kg'ooèa hää kómí, ncée nqarikg'ai koe hēé naka nqõómkg'ai koe hēé, naka nqõóm ka nqâaka hēé, naka tshâa-dxooan koe hēéthēé hâna a, wèéan ëe gaan koe hâna a, i ko máá:

"Gaam ëe x'aian dis ntcöö-q'os koe ntcöe ba hēé
naka Ghùu-coa ba hêéthêé
méé i dqomkuan máàè,
naka tcoman hēé,
naka x'âan hēé,
naka qarian hêéthêé e,
chôò tamase!"

témé.

¹⁴ I kò 4 kg'oo-coan máá: "Amen!" témé. Xu kò kaia xu cg'âé, a xu a dqom.

7 zi gúù zi te'ämà ko tcëekg'am zi

6 ¹Nxâaskar kò bôò, ëem ko Ghùu-coa ba 7 zi gúù zi tc'ämà ko tcëekg'am zi ka c'ëe sa ko xgobekg'am kar kò 4 xu kg'oo-coa xu kg'ooèa hää xu ka c'ëe ba kómí, me túum dim dòm cgoa ko kg'ui khama xaìm a ko máá: "Hâà!" témé. ²Kar kò bôò, q'úum bìi ba, me ëe qâbì mea ba nxòò sa qgóóa, a ko x'aian dis cábâ sa máàè, a ba a kò tààa hâase qõò, a gha síí tàà.

³Eëm ko gaia cám dis gúùs tc'ämà ko tcëekg'am sa xgobekg'am kar kò cám dim kg'oo-coa ba kómí me ko máá: "Hâà!" témé. ⁴Me kò nxâaska

c'ëem bìi ba tcg'oa, c'ees khama ma ncoà ba. Gam dim qábì-kg'ao ba kò qarian máàèa, tòókua nem gha nqöómkg'ai koe séèa tcg'òó di i, nxäasega ne gha khóè ne cg'óoku ka, a ba a kò kaiam ntcàu ba máàèa hää.

⁵Eëm ko Ghùu-coa ba gaia nqoana dis gúùs tc'ämà ko tcéekg'am sa xgobekg'am, kar kò nqoana dim kg'oo-coa ba kóin me ko máá: "Hàà!" témé. Ghùi-kg'air ko kar kò ntcùúm bìi ba hëé naka gam dim qábì-kg'ao ba hëéthëé bòò, me qóin ko tc'äò-tc'ão sara gúù sara tshàu q'ooa ba koe qgóoa hää. ⁶Ra kò nxäaska kg'uim khama xaiñs gúù sa kóin kg'oo-coa xu 4 xu xg'aeku koe guu a, si ko máá: "Cúím cáím di suruta ne gha cúím tshàu-q'oom di péréan máà tsí, i gha cúím cáím di surutan nqoana tshàu-q'oo zi di maberean máà tsí, igabaga táá olife di nxúian hëé naka góean hëéthëé **ko kúrú hìian** cg'oo guu!" témé.

⁷Eëm ko gaia 4 dis gúùs tc'ämà ko tcéekg'am sa xgobekg'am kar kò 4 dim kg'oo-coam dim dòm ba kóin me ko máá: "Hàà!" témé. ⁸Ghùi-kg'air ko kar kò tsääm bìi ba bòò. Eë kò qábì meam di cgl'òea nea ko x'oo o, i kò ëe x'óoa ne khóè ne di x'äè-q'ooan ko xùri me, i kò wèéan ga 4 xòèan nqöómkg'ai di koe guu a cúím xòèm koe qarian máàè, ntcàum cgoa i gha cg'oo ka, naka xàbàs cgoa hëé, naka tcììan cgoa hëé, naka qääka di kg'oo-coan nqöómkg'ai di cgoa hëéthëé e.

⁹Eëm ko gaia 5 dis gúùs tc'ämà ko tcéekg'am sa xgobekg'am kar kò ëe Nqarim dim kg'uim ncée ne kò nxäaea tseegukagua hääam domka cgl'òea hää ne di tc'ëean altaram ka nqääka bòò. ¹⁰Kaiam dòm cgoa ne kò q'aua tcg'òó, a máá: "Oo, tc'amaka hànà Tsi X'aiga Tsi Nqari Tseè, tcom-tcomsa a tseegu Tsi, cgl'òea naka táá ão guu, naka nqöóm di ne khóè ne qháése xgàra, naka sita di c'áðan kabí ëe nqöómkg'ai koe x'äèa hää ne koe!" témé. ¹¹Me kò wèém khóè ba q'úum qgái ba máàè, a bìriè, cg'árése ne gha qääc sa, i nxäakg'aiga síí nxáráse-q'ooan gane ka c'ëe ne qää ne dian hëé, naka qöese ga ne dian hëéthëé tc'äò, ncée gha hàà cg'ooè ne, ncée ne kò ma gane hëéèa khama.

¹²A ëem ko Ghùu-coa ba 6 dis gúùs tc'ämà ko tcéekg'am sa xgobekg'am kar kò bòò, me ko nqöó ba kaisase cgìru, si kò cáím sa kábise a ntcùúm qgáím khama ma ntcùú, me kò nxoe ba kábise a c'áðan khama ma ncoà. ¹³Zi kò nqarikg'ai di zi tconò zi nqöómkg'ai koe tcheè, ncée i ko ma faia dis hìis di tc'áróan kg'oarà ma tcheè khama ma, kaiam tc'ääám kas kò ntcää-ntcääne. ¹⁴I kò nqarikg'aian qabese, tcgäyas ga ma qabeè khama ma, i kò wèé xàbian hëé naka tshàam ka nxäama-nxäamaèa nqöó-coan wèé hëéthëé ntcää-ntcääase a téé-q'ooan gaan di koe tcg'oa.

¹⁵Xu kò nxäaska nqöómkg'ai di xu x'aiga xu hëé, naka kaia xu khóè xu hëé, naka tc'äà-cookg'ai xu hëé, naka ëe qguùan hëé naka qarian hëé, naka wèé ne khóè ne **c'ëe ne**, qää ne kana ëe qää tama ne gane hëéthëéa

c 6:11 qää - Gerika sa ko "sää" témé.

kò nxōán di kòmān koe hēé naka xàbiān di nxōán koe hēéthēé tcāà a xàì.

¹⁶A ne a kò xàbiān hēé naka nxōán hēéthēé tcii a ko máá: “Cg!áé cgae ta a, naka chóm̄ ta a tcgái-q'ooa ba koe Gaam ēe x'aian dis ntcōó-q'oos koe ntcōó-a-ntcōe ba, naka gataga chóm̄ ta a Ghùu-coam di xgóan koe.

¹⁷Gatsara di xgóan dim cám̄ kaia hää ba hààraa ke, ka i gha diín kgoana a q'lóá me?”

144,000 khóèan Iseraele di i

7 ¹Ncées gúus qää́ q'oo koer kò 4 moengele xu bôò, xu nqōóm di zi huku zi 4 zi koe tééa-tēe, a xu a kò 4 tc'ään nqōómkg'ai di qgóóa hää, nxäasega i gha táá cúí tc'ää́ ga nqōómkg'ai koe tc'ää́ ka, kana tshàa-dxooan koe, kana wèé hìian koe ga igaba. ²A ra a kò moengelem c'ëe ba bôò, me ko cám̄s ko tcg'oa xòe koe guu a ko hää, a ba a tcāà-tshàus koe x'áí sa úúa, Nqarim kg'öea hääam di sa, khòé ne koem gha x'áís khama ma tòó sa, me kò kaia hääam dòm̄ cgoa moengele xu 4 xu tcii, ncée ko qarian määèa hää xu, nqōó ba xu gha cg'oo ka, naka tshàa-dxooan hēéthēé e, ³a ba a ko máá: “Táá nqōó ba cg'oo guu, kana tshàa-dxooan ga, kana hìian ga igaba, naka ta gha nxäakg'aiga síí x'áí sa tòó, gatá dim Nqarim di tséé-kg'aoan còo koe,” témé. ⁴Ra kò nxäaska ëe kò x'áí sa tòó cgaeëa ne di nxáráse-q'ooan kómí: 144,000 ne khóè ne e, 12 zi qhàò zi Iseraele di ne khóè ne di zi wèé zi koe guu a.

⁵ 12,000 ne kò Jutam dis qhàòs koe guu a x'áí sa tòó cgaeëa,
ne kò 12,000 ne Rubenem dis qhàòs koe guu a x'áí sa tòó cgaeëa,
naka 12,000 ne hēé Gatem dis qhàòs koe,
⁶ naka 12,000 ne hēé Aserem dis qhàòs koe,
naka 12,000 ne hēé Nafetalim dis qhàòs koe,
naka 12,000 ne hēé Manasem dis qhàòs koe,
⁷ naka 12,000 ne hēé Simonem dis qhàòs koe,
naka 12,000 ne hēé Lefim dis qhàòs koe,
naka 12,000 ne hēé Isakarem dis qhàòs koe,
⁸ naka 12,000 ne hēé Sebulonem dis qhàòs koe,
naka 12,000 ne hēé Josefam dis qhàòs koe,
naka 12,000 ne hēéthēé Benjamenem dis qhàòs koe,
nxää nea kò x'áí sa tòó cgaeëa.

Wèé xu nqōó xu di ne khóè ne

⁹Ncée zi gúù zi qää́ q'oo koer ko bôò, kar kò kaias xg'aes khóè ne di sa bôò, ncée cúí khóè kaga nxáráè tite sa, wèé zi qhàò zi koe guu a, naka wèé zi xg'ae zi koe hēé, naka khóè ne koe hēé, naka tam̄ xu koe hēéthēé e. Ne x'aian dis ntcōó-q'oos cookg'ai koe hēé naka Ghùu-coam cookg'ai koe hēéthēé tééa-tēe, a ne a q'úú qgáí-dxooan hñana, a hìian di nxäan tshàu q'ooa ne koe qgóóa. ¹⁰A ne a kò kaiam dòm̄ cgoa q'aua tcg'óo a máá:

“Kgoarakua ne gatá dim Nqarim koe guua,
 ncēe x'aian dis ntcōó-q'oos koe ntcōoa-ntcōe ba,
 naka Ghùu-coam koe hēéthēé e,”

témé.¹¹ Xu kò wèé xu moengele xu x'aian dis ntcōó-q'oo sa hēé naka kaia
 xu hēé naka 4 kg'oo-coan kg'ōea kò hāa koe hēéthēé tééa nxama-nxama.
 Ne kò x'aian dis ntcōó-q'oos cookg'ai koe tcúúa ne cgoa qáìmse, a Nqari
 ba dqom,¹² a máá:

“Amen!

Dqomkuan hēé
 x'ān hēé
 q'ān di tc'ēean hēé
 qāè-tcaoa-máákuan hēé
 tcomkuan hēé
 qarian hēé
 naka kaian hēéthēé
 méé i chōo tamase
 gatá dim Nqarim di ii.
 Amen!”

témé.

¹³ Me kò kaia xu ka c'ee ba kg'ui cgoa te a máá: “Dií ga nea ncēe ne,
 q'úú qgáí-dxooan hana ne, a ne a nda koe guua?” témé.

¹⁴ Ra kò bìrí me a máá: “Kaia hāa tseè, tsáá tsi q'anaa!” témé. Me kò bìrí
 te a máá: “Ncēe nea gane ēe kaias xgàrakus koe guua hāa ne ne e. Gane
 di qgáí-dxooa ne ne xg'aàra hāa, a kúrú u i q'úú u Ghùu-coam di c'áðan
 cgoa. ¹⁵ Gaa domkaga

ne x'aian dis ntcōó-q'oos Nqarim dis cookg'ai koe hāa,
 a ko dqom Me,
 koaba ba hēé naka ntcùú ba hēéthēé e,
 Gam dim tempelem koe hāa a,
 Me gha Gaam
 ēe x'aian dis ntcōó-q'oos koe ntcōe ba
 hāa cgoa ne
 a gha kòre ne^d.

¹⁶ Cuiskaga ne gaicara xàbà hāa tite,
 a cámá hāa tite.

Cámá sa cuiskaga dàò ne tite,
 kana c'ee kùruan ncēe kaisa ga igaba.

¹⁷ Ghùu-coa ba gha gane dim Kòre-kg'ao ba ii khama,
 x'aian dis ntcōó-q'oos nqáè koe hāa ba,

^d 7:15 hāa cgoa ne a gha kòre ne - Gerika sa ko máá: “Gam dim tente bam gha tc'amkg'aia
 ne koe xgàu,” témé.

a ba a gha chùia úú ne kg'òean di tshàan di tsgórèan koe,
 Me gha Nqari ba wèém tcgái-tshàram
 gane di tcgáian di ba tchùua tcg'òó," tam méé.

7 xu torompita xu (8–11)

7 dis gúùs tc'àmà ko tcéekg'am sa ko xgobekg'ammè

8 ¹Eém ko Ghùu-coa ba 7 dis gúùs tc'àmà ko tcéekg'am cgoaè sa xgobekg'am kam kò nqarikg'ai koe qhái-qhái ba xóé, aoaram di nqàè-q'ooan khama noo x'aèa ne. ²Kar ko 7 xu moengele xu ncée ko Nqarim cookg'ai koe téé-téé xu bòò, xu ko 7 torompitán máàè.

³Me kò c'ëem moengelem qäè hñmì xg'äò gúùan úúa hääs gäbas gautan cgoa kúrùea sa qgóóa hää ba altaram koe hàà téé, a kò qäè hñmì xg'äò gúùan kái máàè, nxääsegam gha wèé ne ëe tcom-tcomsa ne di còrèan cgoa gautan dim altaram ncée x'aian dis ntcóó-q'oos cookg'ai koe hànám koe tcheè e ka. ⁴I kò qäè hñmì xg'äòs dàòa-máákus di ts'énèan hëé naka ëe tcom-tcomsa ne di còrèan hëéthëé ëe kò Nqarim cookg'ai koe tëem moengelem di tshàuan koe guu a qaò. ⁵Me kò nxääaska moengele ba qäè-hñmì xg'äò gúùan úúa hääs gäba sa séè, a altaram koe guua c'eean ka cg'òè-cg'oe si, a ba a nqöómkg'ai koe xaoa guu u; i kò túúan di kg'ui-q'ooan hëé naka ts'oo-q'ooan hëé naka túú-tebean hëé, naka nqöóm di cgùru-q'ooan hëéthëé kúrúse.

7 xu torompita xu

⁶Xu kò nxääaska 7 xu moengele xu ncée kò 7 torompitán qgóóa hää xu kg'ónòse, q'aukagu u xu gha ka.

⁷Tc'äà dim moengele ba kò gam dim torompita ba q'aukagu, si kò tsöñà sa hëé naka c'ees ncée kò c'áòan cgoa xg'aea hää sa hëéthëé xóé. Si kò nqöómkg'ai koe tcheèè, me kò nqoana xòèan nqöómkg'ai di koe guu a cíím xòè ba dào, me kò gataga nqoana xòèan hìian di koe guu a cíím xòè ba dào, i wèé dcään tsää ga dào.

⁸Me kò cám dim moengele ba gam dim torompita ba q'aukagu, si ko c'ëes gúù sa tshàa-dxooan koe xaoa tcâàè, kaiam xàbìm khama noo sa, ncée c'eean ko gaas koe dào sa. Me kò nqoana xòèan tshàa-dxooan di koe guu a cíím xòè ba c'áòan kúrú, ⁹si kò nqoana dtcõoan tshàa-dxooan q'oo koe x'läà hää kg'oo-coan dis koe guu a cíís dtcõo sa x'óó, si kò nqoana dtcõoan skepean di koe guu a cíís dtcõo sa kqbèè.

¹⁰Me kò nqoana dim moengele ba gam dim torompita ba q'aukagu, me kò nqarikg'ai koe guu a kaiam tconò ba cg'áé, a ko x'läà, karuko c'ee-kg'áñ khama ma, a ba a kò nqoana xòèan tshàan di koe hëé, naka tshàan di tsgórèan koe hëéthëé cíím xòèm koe guu a tcheè. ¹¹Gaam tconòm di

cg'òèa ne 'Kg'au' u. Me kò nqoana xòèan koe guu a cúim xòèm tshàan di ba kg'au, i kò gaam tshàam ka kái khóèan x'óó, kg'au me e kò ii khama.

¹²Me kò moengelem 4 di ba gam dim torompita ba q'aukagu, me nqoana xòèan cám̄s di koe guu a cúim xòè ba kobèè, me gataga nqoana xòèan nxoem di koe guu a cúim xòè ba kobèè, me nqoana xòèan tconò zi di koe guu a cúim xòè ba kobèè, nxääsegam gha cúim xòè ba táá x'áà ka, nqoana xòèan gazi di koe guu a. Me kò gataga nqoana xòèan koaban di koe guu a cúim xòè ba táá x'áàn hòò, i ntcùúan ka gataga ii.

¹³Kar kò nxääaska bòò, a kóm̄ si ko xäe sa ëes ko nqarikg'ai nqáè koe tsäéa te ka kaiam dòm̄ cgoa kg'ae a ko máá: "Nqoana xu moengele xu kg'ónðsea máána hää, torompita ba xu gha q'aukagu ka, khama i gha cg'læe ii, cg'læe ii, gane ëe nqöömk'ai koe x'æèa hää ne ka," témé.

9 ¹Me kò 5 dim moengele ba gam dim torompita ba q'aukagu, ra kò nqarikg'ai koe guu a nqöömk'ai koe tcheèa hääam tconò ba bòò.

Me ko chöò-q'oo úú tamam häém di kòm̄an di xgobekg'aman máàè.

²Chöò-q'oo úú tamam häém dim kòm̄ bam kò xgobekg'am, i kò kaiam c'leem di khama ii ts'énèan gaam kòm̄ koe tcg'oa, si kò cám̄ sa hëé naka nqöömk'ai koe tcg'oara hää ts'énèan ka ntcùúkaguè.

³I kò tcòm̄an ts'énèan koe guu a tcg'oa, a nqöömk'ai koe hàà, a i a kò nqöömk'ai koe xg'árian di qarian khama noo qarian máàè. ⁴A i a ko bïrïè, nqöömk'ai di dcäa ne i gha táá cg'õo sa, kana c'ëe gúùan ëe tsäá ga igaba, kana c'ëe hiian ga igaba, gabà méé i khóèan cg'õo, ncëe Nqarim dis x'áí sa còoan gaan di koe úú tama a. ⁵Kgoara i kò máàè tama, cg'õo ne i gha sa, igaba i gha 5 nxocean kaisase xgáè ne sa, i kò gaan di xgåèku-q'ooan xg'árim dian khama xañ, ëe i kò khóèan kqá ne. ⁶Eë xu cám̄ xu ka i gha khóèan x'ooan qaa, igaba i hòò o tite. X'ooa ne i gha tc'ëe, igaba i gha x'ooan bëe ne a qgöé.

⁷Tcòm̄an ncëea kò ncöö sa kg'ónða mááèa xu bìi xu khama ii. Gaan di tcúúan koe i kò gautan cgoa kúrúèa cábán x'aian di khama ii gúùan úúa, i kò gaan di kg'áian khóèan dian khama ii. ⁸I gaan di c'òðan khóès di clöðan khama ii, i gaan di xöðan gäman di xöðan khama ii. ⁹Gaan di dxùuan koe i kò dxùua tsi koe ko xgáèa máá tsi gúùan úúa, qano cgoa kúrúèa khama ii i, i kò gaan di tcgämàn di ts'oo-q'ooan kái zi bìi kara zi dian khama xañ, ncëe ko ncööan xàà zi. ¹⁰A i a kò xg'árian di khama ii tsáóan úúa, a i a kò gaa tsáóan cgoa kqá, a i a tsáóan gaan di koe qarian úúa, khóèan ko 5 nxocean thöò-thöò o. ¹¹Gaan dim x'aiga ba kò chöò-q'oo úú tamam häém dim moengele me e. Gam di cg'òèa ne kò Heberas ka 'Abatone' e, a ba a kò Gerikas ka 'Apolione' ta ma tciiè, ncëe sa ko 'cg'õo sa' témé.

¹²Tcl'âà dis cg'læe sa nqáéa hää, bòò, cám̄ cg'læe ne ko qanega hàà, ncëe zi gúù zi qäá q'oo koe.

¹³Me kò nxääaska 6 dim moengele ba torompita ba q'aukagu, ra kò nxääaska dòm̄ ba kóm̄, gautan dim altaram di xu 4 xu nxää xu koe guua

ba, ncēe kò Nqarim cookg'ai koe hāa ba. ¹⁴ Me ko 6 dim moengelem ncēe ko torompita ba qgóóba ba bìrì a máá: "Moengele xu 4 xu ncēe tshàam kaiam Eferatese dim koe qáéea xu méé tsi kgoara," témé. ¹⁵ Xu kò gaxu moengele xu 4 xu cámán kg'ónò mááèa, kgoaraè xu gha a, gaa x'aè kaga, naka nxoe ba hēé, naka kuri ba hēéthēé e. Xu gaa x'aè kaga kgoaraè, nqoana zi xg'ae zi khōe ne di zi koe xu gha guu a cús xg'ae sa cg'ōo ka. ¹⁶ Biian qábia hāa xu ncōo-kg'ao xu di nxáráse-q'ooa ne kò 200 milione e, ra kò nxáráse-q'ooa xu kóm.

¹⁷ Ncēea ra kò ma tiris x'áfès koe bìi xu ma bòò ga a: qábì-kg'ao xua kò dxùua tsí ko xgáèa máá gúùan úúa hāa, ncēe kò c'eean khama ma ncoà a, a safirean khama ma kaisase tsäà a, a i a salefan khama ma dàm-tc'ubi i. I kò bìi xu di tcúúan gàman di tcúúan khama ii, i kò c'eean hēé, naka ts'énèan hēé, naka salefan hēéthēé gaxu di kg'áman koe tcg'oa.

¹⁸ Nqoana zi xg'ae zi khōe ne di zi koes kò guu a cús xg'ae sa cg'ōoè, ncēe zi xgàraku zi thòòka zi nqoana zi ka: c'eean ka hēé, naka ts'énèan ka hēé, naka salefan ka hēéthēé e, ncēe kò kg'áma xu koe tcg'oa a. ¹⁹ Biian di qaria ne kò kg'áñan gaan di koe hēé, naka tsáóan gaan di koe hēéthēé hànà khama. Gaan di tsáóa ne kò cg'aoan khama ii, a tcúúan úúa, a i a kò gaan cgoa khóèan thòò-thòò.

²⁰ C'ée ne khōe ne kò gazi xgàraku zi thòòka zi ka táá cg'ōoè, igaba ne kò táá gane kúrúa hāa gúùan koe tcóóse, a kò dxâwa tc'ëean dqomán táá aagu, naka kúrú mááseèa nqárian hēéthēé e, ncēe gautan cgoa kúrúèa a, seleferan hēé, naka tcg'ain hēé, naka nxõán hēé, naka hìian hēéthēé e, ncēe bòò ga hēé tama a, kana kóin ga hēé tama a, kana qòò ga hēé tama a. ²¹ A ne a kò táá tcóóse gane di cg'óokuan koe hēé, naka tsóðan kúrúan koe hēé, naka cg'áràn koe hēé, naka gane di ts'âàn koe ga hēéthēé e.

Moengele ba hēé naka tcgäya-coa sa hēéthēé e

10 ¹ Ra kò nxäaska c'ëem moengelem kaia qarian úúa ba bòò, me nqarikg'ai koe guu a ko xõa. Túú-c'lòòs kam kò qàbièa, a dòro-qhâò ba tcúúba ba tc'amkg'ai koe úúa. I kòo kg'áía ba cámís khama ma x'áà, i c'lóáa ba nquu ba ko ghùi-ghuim hìim karua ko qaòm khama ii. ² Tshàua ba koem kò tcgäya-coa sa qgóóba, xgobekg'amsea kò hāa sa. Gam dim nqàrèm kg'áò xòè di bam kò tshàam tc'amkg'ai koe tòóa, a dxàe xòè di ba nqoómkg'ai koe tòóa. ³ Kaisam q'au bam kò tcg'òó, gàman di kg'ae-q'ooan khama xam ba. Eëm ko q'au ka zi kò 7 zi kg'ui-q'oo zi túúan di zi kg'uiia ts'oo. ⁴ Eë zi ko 7 zi kg'ui-q'oo zi túúan di zi ts'oo, kar kò góá kg'oana, igabar kò nqarikg'ai koe guuam dòm ba kóin me ko máá: "Tc'ämà-tcëekg'ama tòò ëes gúùs 7 zi kg'ui-q'oo zi túúan di zi mééa hāa sa naka táá góá si guu!" témé.

⁵ Me kò nxäaska moengelem ncëer kò bòò me tshàa tc'amkg'ai koe hēé naka nqoómkg'ai koe hēéthēé tééa-tëe ba, kg'áò xòè dim tshàu ba

nqarikg'ai koe ghùi. ⁶A ba a Gaam ëe chòò tamas kg'òè sa ko kg'òèm cgoa gaise, ncée nqarikg'ai hëé naka gaa koe hèna gùuan hëé, naka nqöómkg'ai hëé naka gaa koe hèna gùuan hëé, naka tshàa-dxooan hëé naka gaan koe hèna gùuan hëéthëé kúrúa hää ba, a ba a máá: "Cúí ão ga gha káà a, ⁷igaba 7 dim moengelem ko hèna gam dim torompita ba q'aukagu xu cáím xu kas gha nxäaska Nqarim dis tchòàs chòmsea hää sa tcg'oa a kúrúse, ëem kò ma Gam di xu qäà xu porofiti xu ma xgaa-xgaa sia khama," témé.

⁸Me nxäaska dòm ncéer ko nqarikg'ai koe kórna hää ba gaicara kg'ui cgoa te a máá: "Qöò naka síí ëe xgobekg'amseas tcgäya sa, tshàam tc'amkg'ai koe hëé naka nqöómkg'ai koe hëéthëé tééa-tëem moengelem tshàu q'oo koe séè," témé.

⁹Ra kò moengelem koe síí a ra a dtcàrà me, tcgäya-coa sam gha máà te sa, me bìrí te a máá: "Séè si naka tc'òó si. Kg'au si i gha ii ncâàa tsi koe, igabas gha kg'áím-q'ooa tsi koe kare ii, dènean khama ma," témé. ¹⁰Ra kò nxäaska gaas tcgäya-coa sa moengelem tshàu q'oo koe séè, a tc'òó si, si kò kg'áím-q'ooa te koe dènean khama ma kare, igaba ëer ko tc'òó sia xg'ara ka i kò ncâà-q'ooa te kg'au. ¹¹Ra kò nxäaska bìríè a máá: "Gaicara méé tsi porofita, kái ne khóè ne ka hëé, naka kái zi qhàò zi ka hëé, naka kái xu tam xu ka hëé, naka kái xu x'aiga xu ka hëéthëé e," témé.

Càm tsara nxàea tseegukagu-kg'ao tsara

11 ¹Ra kò nxäaska qáò-q'ooan ko tc'ãò-tc'ãoom hìi ba máàè, dqàbim khama kò ii ba, a bìríè a máá: "Tée naka síí tempelem Nqarim dim di qáò-q'ooan tc'ãò-tc'ão, naka altara ba hëé, naka gaa koe hää a ko dqom ne hëéthëé **nxárá**. ²Igaba tempelem ka tchàa koe hènam x'áé ba méé tsi guu, táá méé tsi nxäm di qáò-q'ooan tc'ãò-tc'ão guu. Nxäm x'áé ba qhàò zi di ne máàèa hää ke, zi gha 42 nxoean tcom-tcomsam x'áé-dxoo ba náà. ³Ra gha Tiri tsara nxàea tseegukagu-kg'ao tsara cáìn tsara qarian máà, tsara gha saka di qgáian häa a 1,260 cáìan porofita." ⁴Ncée tsara nxàea tseegukagu-kg'ao tsara olife di tsara hìi tsara a, a cáìn tsara lampi téé-q'oo tsara a, ncée wéém nqöóm dim X'aigam **Nqarim** cookg'ai koe tééa-tée tsara. ⁵A ncéè c'ëe khóèan kò thòò-thòò tsara a kg'oana ne i ko c'eean kg'áím-q'ooa tsara koe tcg'oa, a gatsara di cg'òo-kg'aoan cg'òo. Ncéea ëe thòò-thòò tsara a kg'oana khóèan gha ma cg'òoè ga a. ⁶Qarian tsara úúa, nqarikg'aian tsara gha tcéekg'am di i, táá i gha túúan tuu ka, gatsara di porofitan di cáìan ka, a tsara a tshàan koe qarian úúa, kabi i tsara gha i c'áòan kúrú di i, a tsara a gha nqöó ba xgl'áím wéé cg'äèan cgoa, ëe tsara ga ko ma tc'ëe khama ma.

⁷Eëe tsara ko Nqarim di kg'uiian tseegukagua xg'ara, kam gha qäáka dim kg'oo-coam ncée chòò-q'oo úú tamam haém koe ko tcg'oa ba qaru-cgæt tsara a, a ba a gha tàà tsara a, a cg'òo tsara a. ⁸I gha gatsara di tc'ároan

kaiam x'áé-dxoom di xg'aeukan koe xóé, ncée q'lāasea ba, a Sodoma ii ba kana Egepeto ii ba, ncée gatsara dim X'aigam **Nqarim** xgàuèa koe.
⁹Nqoana cámán hēé naka cíím cámí di nqáè-q'ooan hēéthēé ka ne gha khóè ne ncée qhàò zi koe hēé naka xg'ae zi koe hēé naka tám xu koe hēé, naka nqooó xu koe guua ne hēéthēé, gatsara di tc'áróan kg'ama bóbò, a gha xguì tc'áman koe tsara gha xòóè sa, ¹⁰ne gha ëe nqooómkg'ai koe x'âèa hää ne tc'amkg'iaia tsara koe qâè-tcao, a ne a gha kôè sa kúrú, a aban tsééa mááku, ncée tsara porofiti tsara kò ëe nqooómkg'ai koe x'âèa hää ne qmóñ ba qgóókaguia hää khama.

¹¹Igaba i kò nqoana cámán hēé naka cíím cámí di nqáè-q'ooan hēéthēé qâá q'oo koe Nqarim koe guua kg'lóèan di sóndan tcâà cgae tsara a, tsara kò nqârèa tsara cgoa tée a téé, i kò kaisa q'âoan tcâà cgae gane ëe kò bóbò tsara a ne. ¹²Nxâaska tsara kò c'lëem dòm kaisa ba kóm, nqarikg'ai koe guua ba, me ko bîrì tsara a a máá: "Ncée koe tsao q'âbà qaò," témé. Tsara túú-c'lòòs cgoa nqarikg'ai koe q'âbà qaò, ne kò gatsara di ne cg'oo-kg'ao ne bóbò tsara a.

¹³Gaam x'aèm kam kò nqooó ba kaisase cgìru, me 10 xòèan koe guu a cíím xòèm x'áé-dxoom di ba xùbuse, i 7,000 khama noo khóèan gaam nqooóm di cgìru-q'ooan ka cg'ooè, ne kò c'ëe ne kaisas q'âòs ka tcâàè, a ne a nqarikg'ai dim Nqari ba dqom.

¹⁴Cámà dis cg'âè sa nqáéa hää, igaba bóbò, nqoana dis cg'âè sa ko sencgaga hää.

7 dim torompita ba

¹⁵Moengelem 7 di ba kò gam dim torompita ba q'aukagu, xu kò kaisase ko ts'oo xu dòm xu nqarikg'ai koe kómse, a xu a ko máá:

"Nqooómkg'ai di x'aia ne
 gatá dim X'aigam **Nqarim** di x'aian kúrúa,
 naka **nqòòkaguèa hääm** Krestem di hēéthēé e,
 Me gha chôò tamase X'aiga ba ii,"

témé. ¹⁶Xu kò nxâaska 24 xu kaia xu, ëe kò Nqarim cookg'ai koe gaxu di ntcöó-q'ooan x'aian di koe ntcöe xu kg'âia xu cgoa qâmse, a Nqari ba dqom, ¹⁷a máá:

"X'aiga Tsi Nqari Tsi Qari Tsi wèè Tseè,
 ncée hâna Tsi, a kò kg'aiga hâna Tsi,
 qâè-tcaoa xae ko máá Tsi,
 kaia qarian Tsari Tsi séèa hää khama,
 a Tsi a tshoa-tshoa a tc'âà-cookg'aia hää.

¹⁸**Nqooóm di zi** qhàò zia kò xgóà,
 igaba i Tsari xgóàn hâàraa,
 naka ëe x'óóa hää ne xgàra di x'aèan hēéthēé e.
 Tsari ne qâà ne, ncée porofiti ne hēé

naka tcom-tcomsa ne hēé naka wèéa ne
 ëe ko Tsarim cg'ōè ba q'āò ne hēéthēé
 Tsi gha *qāèan cgoa* suruta,
 cg'äréan ga hēé naka kaian ga hēéthēé e.
 A Tsi a gha ëe ko nqōó ba cg'ōo ne hàà cg'ōo,”
 ta xu méé.

¹⁹ Me kò nxäaska Nqarim dim tempelem nqarikg'ai koe hèàna ba
 xgobekg'amse, me kò Gam dis qáé-xg'aes dim káà ba bòòse Gam dim
 tempelem q'oo koe, i kò túú-tebean kúrúse, naka ts'oo-q'ooan hēé, kg'ui-
 q'ooan gaan di hēé, nqōóm di cgùruan hēé naka kaias tsõà sa hēéthēé e.

Cg'ao-dxoo ba hēé naka cám kg'oo-coa tsara cg'ōo ko tsara hēéthēé e (12–13)

Khòè sa hēé naka kái tcúú a kaiam cg'aom ncøà ba hēéthēé e

12 ¹ Kaia, *a are-aresas* x'áí sa kò nqarikg'ai koe bòòse, ncée khóès
 kò cámñs khamá ii qgáfan hñana sa, me kò nxoe ba nqàrèa sa ka
 nqääka hànna, si kò x'aian dis cábás 12 tconðan úúa sa tcúúa sa koe hànna.
² Ncää nes kò úúa, a ábà qàe koe hää, a ábàn di thöðan úúa, khamas kò
 kg'ae. ³ Si kò cl'ees x'áí sa gaicara nqarikg'ai koe bòòse, ka bòò, ncøàm
 cg'ao-dxoom kaiam 7 tcúúan hēé naka 10 nxäàn hēéthēé úúa ba hànna,
 a kò 7 cábán x'aian di tcúúa ba koe úúa. ⁴ Tsáoa ba kò nqoana zi xg'ae zi
 nqarikg'ai di tconðan di zi koe guu a cùí sa xgàia tcg'òó, a nqōómkg'ai
 koe tcheèagu. Kam kò nxäaska cg'ao-dxoo ba khóès ëe ábà kg'oanas
 cookg'ai koe téé, nxäasegam gha gas dim cóá ba ëem ko ábàè kaga tóm
 ka. ⁵ Si kò kg'áðom cóá ba ábà, ncée ko hèà *nqōóm di zi* qhàò zi wèé zi
 qano dxòm cgoa tc'làà-cookg'ai ba. Igabam kò gas dim cóá ba ntcàuè, a ba
 a Nqarim koe úúè, Gam dis ntcöó-q'oos x'aian dis koe. ⁶ Si kò khóè sa bèe
 a qääka qgóea síí, Nqarim x'äè-q'ooan kg'ónòa máá sia hää koe, ncée gaa
 koes gha hää, a 1,260 cámán xáròè koe.

Mikaele ba ko cg'ao-dxoom cgoa x'äàku

⁷ Si ncõo sa nqarikg'ai koe tñee. Mikaele ba hēé naka gam di xu
 moengele xu hēéthëéa kò cg'ao-dxoom cgoa x'äàku. Me kò cg'ao-dxoo ba
 hēé naka gam di xu moengele xu hēéthëé gaxu cgoa x'äàku. ⁸ Igabam kò
cg'ao-dxoo ba tààè, i nxäaska x'äè-q'ooa ba nqarikg'ai koe kaà. ⁹ Me kò
 cg'ao-dxoo ba, cg'aom ncée ncií, a dxäwa me e ta ko ma tciìè, a satana ii,
 a wèém nqōóm dim qàe-qaeku-kg'ao ba, nqōómkg'ai koe xaoa guuè, xu
 kò gam di xu moengele xu gam cgoa ga xaoa guuè.

¹⁰ Ra kò nxäaska kaiam dòm ba nqarikg'ai koe kómñ, me ko máá:

“Ncéeska i Nqarim di kgoarakuan hèàraa,

i Gam di qarian hààraa,
 naka Gam di x'aian hëé,
 naka qarian Gam dim **nqòòkaguèa hääam** Krestem di hëéthëé e.
 Gatá ka qöese ga ne dim chibi-chibi-kg'ao ba xaoa guuèa khama,
 ncée ko gatá dim Nqarim cookg'ai koe
 koaba ba hëé naka ntcùu ba hëéthëé chibi-chibi ne ba.

¹¹ Ghìuu-coam di c'láðan cgoa hëé
 naka Nqarim di kg'uian tseegukaguan ka hëéthëé ne tàà mea hää;
 a kò gane dis kg'öè sa táá töóá mááse,
 igabaga ne kò x'óóan kg'lónosea máána hää.

¹² Gaa domka méé tu qäè-tcao, oo nqarikg'aiè,
 naka gatu ëe gaa koe x'äèa hää tu hëéthëé e!
 Igaba i gha cg'äè ii gatu ka, oo nqöókg'aiè,
 naka tshàa-dxooan hëéthëé e,
 dxäwa ba gatu koe xoana hää,
 kaisa xgóàn cgoa khama.

Q'anam hää gam di x'aèa ne xòm m sa khama!"

tam méé.

¹³ Eëm kò cg'ao-dxoo ba bòò, nqöómk'gai koem xaoa xòóèa sa, kam kò kg'áòm cóá ba ábà hääs khóè sa qae. ¹⁴ Igabas kò khóè sa tcgàmà tsara kaias xäes di tsara máàè, nxäasegas gha cg'ao ba tsäéa guu, a qäáka síí hää ka, qgáìm kg'lónöas kò mááèam koe, qgáìm ncées kò síí hää a x'aè ba xáròè ba, kuri tsara hëé, naka kurim nqäè-q'oo hëéthëé e. ¹⁵ Me kò cg'ao ba khóè sa ko xùrise tshàam di khama noo tshàan kg'áma ba koe guu a tcg'dó, nxäasega i gha xgàia tcg'dó si ka. ¹⁶ Igabam kò nqöó ba khóè sa hùi, a ba a kgl'áma ba xgobekg'am, a èem tshàam ncëem ko cg'ao-dxoo ba kg'áma ba koe guu a tcg'dó ba tóm. ¹⁷ Me cg'ao-dxoo ba khóès koe kaisase xgóà, a ba a kò tcg'oa a síí wèé cóáa sa cgoa ga ncöoan kúrú, gane ëe ko Nqarim di x'äèan qgóóa qaria ne, a ko wèé x'aè ka Jeso ba tseegukagu ne. ¹⁸ Me kò cg'ao-dxoo ba tshàa-dxooan di gómn koe téé.

Tc'äà dim kg'oo-coa ba

13 ¹Ra kò kg'oo-coa ba bòò, me tshàam koe guu a ko tcg'oa, 10 nxäàn hëé, naka 7 tcúúan hëé, naka 10 cábán x'aian di hëéthëé kò nxäàa ba koe úúa ba, me kò Nqari ba ko cóè cg'öèan wèé tcúúa ba koe úúa. ²Kg'oo-coam ëer kò bòò ba kò q'lòèm khama ii, i kò nqärèa ba bera dian khama ii, i kò kg'áma ba gäman dian khama ii. Me kò cg'ao-dxoo ba gam di qarian hëé naka gam di ntcöö-q'ooan x'aian di hëé naka kaia tsééan di qarian hëéthëé gaam kg'oo-coa ba máà. ³Si kò gaam kg'oo-coam dis tcúúus c'ëe sa cg'äès xg'am sa úúa, x'óóam ga kò hää sa, igabas kò gaas xg'am kaia sa ts'iria hää, me kò wèém nqöó ba kaias ares cgoa kg'oo-coa ba xùri. ⁴Ne kò khóè ne cg'ao-dxoo ba dqom, qaria bam kò

kg'oo-coa ba máà khama, a ne a kò **gataga** kg'oo-coa ba dqom, a ko máá:
“Díína kg'oo-coam khama ii? Díína gha gam cgoa ncõoan kúrú?” témé.

⁵Kg'oo-coa ba kò kg'áman máàe, dqomsean di kg'ui nem gha kg'ui
di i, naka Nqari ba cóean di hëéthëé e. Me kò qarian máàe, 42 nxoea
nem gha gam di tsééan kúrú ka. ⁶Kg'áma bam kò xgobekg'am, a Nqari
ba cóè, a cg'òèa ba cóè, a ba a Nqarim x'âèa hää qgái hëé naka gane
ée nqarikg'ai koe x'âèa hää ne hëéthëé cóè. ⁷Qaria nem kò máàe, ée
tcom-tcomsa ne cgoam gha ncõoan kúrú di i, a tàà ne e. A ba a kò wéém
nqõóm di zi qhàò zi tc'amkg'ai koe hëé, khóè ne koe hëé, naka tam xu
koe hëé, naka xg'ae zi koe hëéthëé qarian máàe. ⁸Ne gha wéé ne ée
nqõómkg'ai koe x'âèa hää ne dqom me, ncée nqõóm dis tshoa-tshoases
koe i kò guu a cg'òèa ne kgl'ðean dis tcgäyas koe góáè tama ne, Ghùu-
coam ncée kò cg'òoèam dis koe.

⁹Ncèè khóèm kò tceean úúa hää ne méém kóm:

¹⁰Ncèè c'ëem khóèm gha qáées kò qaase
nem gha qáéè,
a ncèè c'ëem khóèm gha ntcàum cgoa cg'òoè kò qaase
nem gha ntcàum cgoa cg'òoè.

Ncée sa ko máá, tcom-tcomsa ne khóè ne Nqarim di ne méé ne qarika téé
naka dtcòm, témé.

Cám dim kg'oo-coa ba

¹¹Ra kò nxãaska c'ëem kg'oo-coa ba bòò, me nqõómkg'ai koe guu a ko
tcg'oa. Ghùu-coam di nxãàn khamam kò ma cám nxãàn úúa, a kò cg'ao-
dxoom khama ma kg'ui. ¹²A kò tc'âà dim kg'oo-coam di qarian cgoa hànà
baa koe wéé tsééan gam di ga kúrú. A ba a nqõó ba hëé naka nqõómkg'ai
koe x'âèa hää ne hëéthëé kúrú ne tc'âà dim kg'oo-coa ba dqom, ncée
gam dis xg'ambs ncée x'óam ga kò hääs xg'ao ts'irì ba. ¹³Me kaia a **are-aresa zi** x'áí zi kúrú, a ba a khóè ne cookg'ai koe nqarikg'ai koe guu a
nqõómkg'ai koe hâà c'ee ba kúrú. ¹⁴Gaa zi x'áí zi cgoam kò nqõómkg'ai
koe x'âèa ne khóè ne qæe-qae, x'áí zi ncéem kò tc'âà dim kg'oo-coam
cookg'ai koe qarian máàèa hää, kúrú zim gha ka zi. A ba a kò nqõómkg'ai
koe x'âèa ne khóè ne bìrí, kg'oo-coa ba méé ne sere-sere sa kúrúa máá sa,
ncée kò ntcàum cgoa thòò-thòòèa igaba kg'òèa ba. ¹⁵Qaria nem kò máàe,
kg'oo-coam dis sere-sere sam gha tc'âán máà, si sóñò di i, nxãasegas gha
gaam kg'oo-coam dis sere-sere sa kg'ui ka, a gane ée gaam kg'oo-coam
dis sere-sere sa dqom tama ne kúrú ne cg'òoè ka. ¹⁶Wéé ne khóè nem kò
chùi, kg'âò xòè dim tshàum koe kana còoa ne koe ne gha x'áí sa tòò cgaeè
ka. (Cgl'árén ga hëé naka kaian ga hëé, qguúan ga hëé naka dxàuan ga
hëé, kgoarasean ga hëé naka qâàn ga hëéthëé e.) ¹⁷Nxãasega i gha táá cúí
khóè ga c'ëes gúú sa x'ámá kana x'lámágu ka, gaas x'áí sa úú tama a, ncée
kò gaam kg'oo-coam di cg'òè ii sa, kana cg'òèa ba di nxáráse-q'oo ii sa.

¹⁸Ncēes gúù sa ko tc'ēean qaa. A ncēè c'ēem khóèm kò tc'ēega ii ne méém gaam kg'oo-coam dim nxáráse-q'oo ba nxárá xg'ae. Khóèm dim nxáráse-q'oo me e ke, me gam dim nxáráse-q'oo ba 666 me e.

Tääka zi x'áí zi (14–15)

Ghùu-coa ba hēé naka Gam di ne khóè ne hēéthēé e

14 ¹Ra kò nxäaska bób, a cookg'aia te koe Ghùu-coa ba bób Me Siona dim xàbìm koe tééa-tee, i kò 144,000 khóèan Gam cgoa hànà, ncēe kò còoa ne koe Gam di cg'lōèan hēé naka Gam ka xōòm di cg'lōèan hēéthēé góásea ne. ²Ra kò c'ēem ts'oom nqarikg'ai koe guua hāa ba kóm, me tòè ko tshàan khama xaṁ, a kaia kg'ui-q'ooan túúan di khama xaṁ. Ncēer kò kónia hāam dòm ba kò harepa cii-kg'ao ne dim khama xaṁ, ne ko gane di harepan cii. ³Ne kò x'aian dis ntcōo-q'oos cookg'ai koe hēé naka 4 xu kg'oo-coa xu kg'ōèa hāa xu cookg'ai koe hēé naka kaia xu cookg'ai koe hēéthēé kqbam cii ba nxáè. Cúí khóè ga kò cii ba táá xgaa-xgaase, ëe 144,000 ne cíí ne ne e kò ii, ncēe kò nqōómkhg'ai koe guu a x'ámá tcg'lōèa hāa ne. ⁴Ncēe xua ëe kò táá khóè zi cgoa xóé xu khóè xu u, q'anõ iise xu kò qgójøea hāa khama. Ghùu-coa ba xu kò wèé qgáian ëem ko qjò koe xùri. Khóè ne xg'aeku koe xu kò x'ámá tcg'lōèa hāa, tc'āà di tc'áróan Nqarim di iise naka Ghùu-coam dian hēéthēé e. ⁵Gane di kg'áman koe i kò cíí tshúù-ntcōa ga táá hòòè, káà chìbi ne e kò ii khama.

Nqoana xu moengele xu

⁶Ra kò nxäaska c'ēem moengele ba bób, me ko nqarikg'ai nqáè koe ko tsäéa te, a chōò tama qäè tchōàn úúa, a ko ëe nqōómkhg'ai koe x'äèa hāa ne koe hēé naka **nqōóm di zi** qhàò zi wèé zi koe hēé, naka wèé zi xg'ae zi koe hēé, naka taman koe hēé, naka khóè ne koe hēéthēé nxàe e. ⁷Kaiam dòm cgoam kò máá: “Nqari ba q'ló naka x'ákagu Me. Gam di xgàrakuan dim x'aè ba hààraa ke, naka dqom Me Gaam ëe nqarikg'ai hēé naka nqōókg'ai hēé, naka tshàa-dxooan hēé, naka wèé qgáian tshàan ko tcg'oa hēéthēé kúrúa hāa ba,” témé.

⁸Me kò c'ēem moengelem cám di ba xùri me, a máá: “Cg'áea baa, cg'áea baa, Babilonem kai a ba, gaam ncēe **nqōóm di zi** qhàò zi wèé zi kúrú zi goéan kg'áà hāa ba, cg'áràn kúrú di i, Nqarim di xgóàn ko óaga goéa ne,” témé.

⁹Me kò nqoana dim moengele ba xùri tsara a, a kaiam dòm cgoa kg'ui a máá: “Ncēè c'ēem khóèm kò kg'oo-coa ba hēé naka gam dis sere-sere sa hēéthēé ko dqom, a x'áí sa còoa ba koe kana tshàua ba koe úúa nem ¹⁰gha gaam igaba thëé Nqarim di xgóàn di goéan kg'áà, ncēe qàbukaguè

tama a, a kubis Gam di xgóàñ dis koe ntcāaèa a. C'eean cgoa hëé naka salefan hëéthëé cgoam gha tcom-tcomsa xu moengele xu hëé naka Ghùu-coam cookg'ai koe hëéthëé thòò-thòòè. ¹¹I gha gane di thòò-thòòèan di ts'enèan chòò tamase qaò, ne sää di x'aèan úú tama, koaba ba hëé naka ntcùù ba hëéthëé e, gane ëe ko kg'oo-coa ba hëé naka sere-serea ba hëéthëé dqom ne, naka wèém ëe cg'òèa ba dis x'áí sa hòòa ne hëéthëé e."

¹²Ncée sa ko máá, tcom-tcomsa ne khòè ne Nqarim di ne méé ne qarika téé, témé - gane ëe ko Nqarim di x'aèan hëé naka Jesom di dtcòòman hëéthëé qgóóa qari ne.

¹³Ra kò dòm ba kóm me nqarikg'ai koe guua hää a ko máá: "Ncée sa góá: Ts'ee-ts'eekg'aièa nea ëe ko Nqarim koe x'óó ne, ncéem x'aèm koe guu a," témé. Me Tcom-tcomsam Tc'ee ba máá: "Eè, *ts'ee-ts'eekg'aièa nea*, sää ne gha gane di tsééan koe, i gha gane di tsééan xùri ne khama!" témé.

Nqöóm di tcuùè-q'ooa ne

¹⁴Bóòr kò, a cookg'aia te koe q'lúús túú-c'òò sa bòò. Gaas túú-c'òòs koe kò ntcöe ba kò Khòèm dim Cóám khama ii, a gautan dis cábás x'aian di sa tcúúa ba koe úúa, a ba a kò q'ae cgoa dim xgàom ts'ëè ba tshàua ba koe úúa. ¹⁵Me kò c'ëem moengele ba tempelem koe guu a tcg'oa, a kaiam dòm cgoa gaam ëe kò túú-c'òòs koe ntcöe ba q'au, a ko máá: "Tsarim xgào ba tcàà naka gaam cgoa tcuù, tcuùan dim x'aè ba hààraa hää, nqöómkg'ai dian ncée tcuùè ko ne kaisase x'âea hää ke," témé. ¹⁶Me kò nxäaska gaam ëe túú-c'òòs koe ntcöe ba xgào ba nqöómkg'ai koe nqáékagu, me nqöó ba tcuùè.

¹⁷Me kò c'ëem moengele ba tempelem nqarikg'ai dim koe guu a tcg'oa. Gaam igabam kò q'ae cgoa dim xgàom ts'ëè ba qgóóa.

¹⁸Me kò c'ëem moengele ba altaram koe guu a tcg'oa, moengelem ncée c'eean koe qarian úúa ba, me kò gaam ëe kò ts'ëèm xgào ba qgóóa ba kaiam dòm cgoa tcii, a máá: "Tsarim xgào ba tcàà naka nqöóm di kg'oman di tc'áróan tcuù cgoa me, gaan di tc'áróa ne x'âea hää ke," témé. ¹⁹Me kò moengele ba nxäaska gam dim xgào ba nqöómkg'ai koe nqáékagu, a ba a nqöómkg'ai di kg'oman tcuù, a gôéan ko kûrûès qgáis ncée Nqarim di xgóàñ di iis koe xaoa tcàà a. ²⁰I kò kg'oman x'âé-dxoom ka tchàa koe náà tòm-tommè, gôéan ko kûrûès qgáis koe, i c'âòan gaas qgáis koe guu a tòè, a càùse, a bìi di tóm kgòrean ko téé khama noose síí, 300 kilomitara di qáò-q'ooan khama noose.

7 xu moengele xu di zi cg'âè zi chòò di zi

15 ¹Ra kò nxäaska c'ëes kaias are-aresas x'áí sa nqarikg'ai koe bòò: moengele xu 7 xu ncée kò 7 cg'âèan úúa xu - ncée chòò di i, gaan koe i kò Nqarim di xgóàñ chòò khama.

² Ra kò c'lées gúù sa bóò, tshàam ts'óó-c'óán khama ii ba, me c'eean cgoa tcg'omesea. A ra a kò gataga gane ëe kò kg'oo-coa ba tàà hää ne hëéthëé bóò, **kg'oo-coam** ncée kò sere-sere sa kúrúa mááèa hää, i kò cg'óèa ba nxáráse-q'oom ka x'áíea ba. Tshàam qàe koe ne kò téé-tëe, Nqarim máà nea hää zi harepa zi qgóoa hääse. ³ Ne kò Moshem dim cii ba nxáè, Nqarim dim qää ba, naka Ghùu-coam dim cii ba hëéthëé e, a ko máá:

“Tsari tsééa nea kaia, a are-aresa a.

Oo, X'aiga Tsi Nqari Tseè, Qari Tsi wèé Tseè!

Tsari dàòa nea tchàno a tseegu u,

oo, X'aiga Tsi **nqóóm di zi** qhàò zi di Tseè!

⁴ Diína gha táá q'áò Tsi,

oo, X'aiga Tsi Nqari Tseè,

a cgl'óèa Tsi táá x'áàkagu?

Tsáá Tsia cúísega tcom-tcomsa Tsi i.

Nqóóm di zi qhàò zi wèé zia gha hää

a Tsáá cookg'ai koe dqomì khama,

tchàno tsééan Tsaria x'áísea hää khama,”

témé.

⁵ Ncées gúùs qää q'oo koer kò nqarikg'ai koe tempele ba bóò, xhàro-dxoom ncée Nqarim ko khóè ne cgoa kg'uim koe, me nqáè koe hànám qgáì ba xgobekg'amsea. ⁶ Xu kò gaxu moengele xu 7 xu gaa koe guu a 7 cg'äèan cgoa tempelem koe tcg'oa. Q'úú qgáian tcaàko xu kò hana, a kò gautan di bànean dxùua xu koe qáéa. ⁷ Me kò 4 xu kg'oo-coa xu kg'óèa hää xu ka c'ee ba nxâaska 7 xu moengele xu gautan di zi gàba zi 7 zi máà, chöò tamase ko kgl'òèm Nqarim di xgóan ka kò cg'oèa hää zi. ⁸ Me kò tempele ba Nqarim di x'áàn hëé naka Gam di qarian hëéthëé koe guua ts'lénèan ka cg'oè-cg'oeè. I kò cúí khóè ga tempelem koe tcää tama, i nxâakg'aiga qõò a síí 7 cg'äèan moengele xu 7 xu di chöökaguè.

7 zi gàba zi Nqarim di xgóan di zi (16)

16

¹ Ra kò nxâaska kaiam dòm tempelem koe guua hää ba kóm, me ko moengele xu 7 xu bìrí a ko máá: “Qõò xao naka nqóómkg'ai koe síí Nqarim di xgóan di zi gàba zi 7 zi ntcäàgu,” témé.

² Me kò tc'ää dim moengele ba qõò a síí gam dis gàbas dian nqóómkg'ai koe ntcäàgu, zi kò cg'äè a thòò zi chìbi zi khóè ne koe tcg'oa, ëe kò kg'oo-coam dis x'áí sa úúa ne hëé naka gam dis sere-sere sa kòo dqomìa máá ne hëéthëé e.

³ Me kò cám dim moengele ba gam dis gàbas dian ntcäàgu tshàa-dxooan koe, i tshàan kabise a x'lóóam khóèm di c'áòan khama ii, i kò tshàan q'oo koe hana kg'óèa gúùan wèé ga x'óó.

⁴ Me kò nqoana dim moengele ba gam dis gàbas dian ntcāagu tshàa xu koe hëé, naka wèé qgáian tshàan ko tcg'oa koe hëéthëé e, i kò kabise a cláðan kúrú. ⁵ Ra kò tshàan dim moengele ba kómí, me ko máá:

“Tchàno Tsi i,
Tsáá ncée hàná
a kò kg'aiga hàná Tsi,
ncée tcom-tcomsa Tsi,
xgàrakuan ncée koe Tsi tchàno Tsi i.

⁶ Tcom-tcomsa ne hëé naka porofiti xu hëéthëé
di cláða ne ne kò ntcāagua,
Tsi kò c'áðan máà ne ne kg'áà,
ee ne kòò ma qaa khama
gane di zi tséé zi cgoa,

tam méé. ⁷ Ra kò altara ba kómí, me ko xoa a ko máá:

“Eè, X'aiga Tsi Nqari Tsi qari Tsi wèé Tseè,
Tsari xgàrakua ne tseegu a tchàno o,”

témé.

⁸ Me kò 4 dim moengele ba gam dis gàbas dian cáíns koe ntcāagu, si kò qarian máàè, khóea nes gha c'eean cgoa dàò di i. ⁹ Ne kò khóè ne cáíns di kùruan kaia ka dàòè, a kò Nqarim di cg'óean cóè, Gaam ee ncée zi cg'äè zi di qarian kò úúa hää ba, a ne a kò táá chìbi bôòse a kabise a Nqari ba dqom.

¹⁰ Me kò 5 dim moengele ba gam dis gàbas dian kg'oo-coam dis ntcöö-q'os x'aian dis koe ntcāagu, i kò gam di x'aian ntcùú-ntcuuè. Ne kò khóè ne thöðan ka káán tam, ¹¹ a ne a nqarikg'ai dim Nqari ba gane di thöðan hëé naka chìbian hëéthëé domka cóè. A kò táá ee ne kúrúa hää zi gúù zi koe chìbi bôòse.

¹² Me kò 6 dim moengele ba gam dis gàbas dian Eferatese dim tshàam kaiam koe ntcāagu, i gaam tshàam di tshàan kaà, nxäasegam gha dàòm cáíns ko tcg'oam xòèm di xu x'aiga xu di ba kg'ónòè ka. ¹³ Ra kò nqoana cg'lè tc'eean bôò, ncée ko cg'ao-dxoo ba hëé, naka kg'oo-coa ba hëé, naka porofitim tshúù-ntcöa ba hëéthëé xu kg'lám q'oo koe tcg'oa a, i dqöean khama ii. ¹⁴ Tc'eean ncéea kò dxäwan di i, a kò *are-aresa zi x'áí* zi kúrú, a kò wèém nqööm di xu x'aiga xu koe síí, nxäasega i gha síí ncöös koe xg'ae-xg'ae xu ka, Nqarim Qarim wèém dim cáíns kaiam ka.

¹⁵ (*Nqari ba ko máá*: “Bôò, ts'ää-kg'aom khamar ko ma hää. Ts'ee-ts'eekg'aièa baa ee kókòa a qgáia ba qgóoa kg'ónòè ba, táám gha nxäasega qg'aè-cgaease qöödate ka, a ba a khóè ne xg'aeku koe táá sau-cgaease hää ka,” témé.)

¹⁶ Ncée tc'eean nea kò x'aiga xu xg'ae-xg'ae, qgáim ee ko Hebera dis kg'uis ka Hare-Magetone ta ko ma tciièm koe.

¹⁷ Me kò 7 dim moengele ba gam dis gàbas dian tcl'áán q'oo koe ntcāagu, me kò kaiam dòm ba tempelem koe guu a tcg'oa, x'aian dis ntcöö-q'os

koe a máá: "Xg'araa ia," témé.¹⁸ I nxāaska túú-teben hēé naka ts'oo-q'ooan hēé naka túúan di kg'ui-q'ooan hēé naka nqōóm di cgūruan hēéthēé kúrúse. Ncées cgūru sa kò kaisase kaia, si qanega gatà iis gúù sa kúrúse tama, khóéan nqōómkg'ai koe tshoa-tshoa a hāa koe ga guu a.¹⁹ Me kò x'áé-dxoom kaia ba nqoana q'oro q'aa-q'aaè, i kò **nqōóm di zi** qhàò zi di x'áé-dxooan cg'áé. Me kò Nqari ba kaiam Babilone ba tc'lée-
tc'lée, a ba a góéan dis kubis Gam di xgóàn kaia di sa máà me.²⁰ I kò tshàam ka nxāma-nxāmaèa nqōó-coan wééan ga gári a kaà, i kò cíí xàbì ga táá hòose.²¹ I kò kaia tsōàn nqarikg'ai koe guu a khóè ne koe tcheè,
qójm-q'oo khama noo qójmán kò úúa a. Ne kò khóè ne ncées gúùs cg'áè
tsōàn dis domka Nqari ba cóè, ncées cg'áè sa kò kaisase tshúù si i khama.

Babilonem di cg'áé-q'ooan hēé, naka kg'oo-coam dis tààè sa hēé, tshúù-ntcōa di xu porofita xu hēé, naka dxāwa ba hēéthēé e (17-20:10)

Cg'árà-kg'ao sa hēé naka kg'oo-coa ba hēéthēé e

17

¹ Kam kò nxāaska 7 zi gába zi qgóóa xu moengele xu 7 xu ka c'ee ba hàà cgae te, a hàà bìrí te a máá: "Hàà nakar hàà kaias cg'árà-kg'aos di xgàrasean x'áí tsi, ncée kái tshàan tc'amkg'ai koe ntcōe sa!"

² Ncée x'aiga xu nqōómkg'ai di xu gas cgoa cg'áràn kúrúa hāa sa, ne kò nqōóm di ne x'âé-kg'ao ne gas di cg'áràn di góéan nqàre sa," témé.

³ Kam kò nxāaska tc'lém koe séè te, a qâáka úú te. Ra kò khóè sa bôò si ncoàm kg'oo-coam tc'amkg'ai koe ntcōe, ncée gam koe i kò Nqari ba ko cóè cg'óean cg'oëa hāa ba, me 7 tcúúan úúa naka 10 nxāàn hēéthēé e.⁴ Si kò khóè sa tsäáse ncoàse hñana, a kò gautan ka hēé, naka t'õè zi nxōá zi ka hēé, naka tcaàko nxōán cgoa kúrúèa qg'amàan ka hēéthēé x'áà. Tshàua sa koes kò gautan dis kubi sa qgóóa, si cg'áè zi gúù zi hēé naka gas di cg'láràn di cg'urian hēéthēé ka cg'oëa hāa.⁵ Gas di còoan koe i kò chómseas gúù sa ko nxàe cg'óean góásea:

"KAIAS BABILONÉ SA,
CG'ÁRÀ-KG'AO ZI KA XÕÓ SA

NAKA CG'ÁÈ ZI NQÖÓMKG'AI DI ZI HÉÉTHÉÉ DI SA,"
ta ma góásea a.⁶ Ra kò khóè sa bôò, si tcom-tcomsa ne di c'áoan ka nqàrea hāa, gane ée Jesom di ne nxàea tseegukagu-kg'ao ne di c'áða ne.

Eér ko bôò si kar kò kaisase are.⁷ Igabam kò moengele ba bìrí te a ko máá: "Dùús domka tsia area? Ncées khóës di zi gúù zi chómsea zir gha bìrí tsi, naka ées qábìa hāam kg'oo-coam 7 tcúúan hēé naka 10 nxāàn hēéthēé úúam di zi hēéthēé e.⁸ Kg'oo-coam ée tsi ko bôò ba kò hñanaa, igabam ncéeska káà me e, a ba a gha hàà chôò-q'oo úú tamam haém q'oo koe guu a qaò, a gha tcg'oa a síí kaàkaguè. Nqōómkg'ai di ne x'âé-kg'ao

ne, ncēe gane di cg'ōean nqōóm tshoa-tshoasea koe guu a kg'ōean dis tcgāyas q'oo koe góáè tama ne gha are, gaam kg'oo-coa ba ne ko bōò ne. Hānam kò hāa, igabam ncēeska káà me e, a gha gaicara hāà khama.

⁹“Ncēes *gúù sa tsí kò kómá q'āa kg'ooana ne* i ko tc'ēean qaase. 7 xu tcúú xua 7 xu xàbì xu u, ncēes ko khōè sa gaxu koe ntcōe xu. ¹⁰Gataga xu *7 xu tcúú xu 7 xu x'aiga xu u*. 5 xua kò cg'āé, me c'ēe ba *qanega x'aiga* me e, me c'ēe ba qanega hāà tama - hāàm kò nem gha hāà cg'orò x'aè-coan cúí ga hāa. ¹¹Kg'oo-coam ncēe kò hānaa ba, a ncēeska káà ii ba, nxāa ba 8 di me e, igabam 7 xu ka c'ēe me e, a ba a gha síí cg'ōoè.

¹²“I nxāaska 10 nxāán ëe tsi kò bōò o, nxāan 10 xu x'aiga xu u, ncēe qanega x'aian máàt ta ga hāa xu, igaba xu gha hāà cúím aoara ba gaam kg'oo-coam cgoa x'aiga xu gha ii di qarian hōò. ¹³Ncēe xua cúís tc'ēe sa úúa, a ko gaxu di qarian hēé naka gaxu di tsééan di qarian hēéthēé kg'oo-coa ba máà. ¹⁴Ncōoan xu gha Ghūu-coam cgoa kúrú, Me gha Ghūu-coa ba tàà xu, x'aiga xu dim X'aiga Me e, a kaia xu x'aiga xu dim kaiam X'aiga Me e khama. Ne gha Gam cgoa hāna ne ëe tciièa, a nxárá tcg'ōoèa, a tcom-tcomsa ne ne e,” tam moengele ba méé.

¹⁵A ba a bīrí te a máá: “Tshāan ëe tsi kò bōò, ëe cg'árà-kg'ao gaan koe ntcōo-ntcōe e, nxāa nea kái ne khōè ne hēé, naka xg'ae zi hēé, naka nqōóan di zi qhàò zi hēé, naka tam xu hēéthēé e. ¹⁶Nxāà xu 10 xu ëe tsi ko bōò xu hēé naka kg'oo-coa ba hēéthēá gha cg'árà-kg'ao sa hōre. Cg'āa-cg'anasekagu si i gha, a qg'aè-cgaekagu si, a gha cgàaa sa kg'oo, a c'eean cgoa dàò si. ¹⁷Nqari ba tcáoa xu koe tcāà ana hāa khama, Gam ko tc'ēe sa xu gha kúrú, a gha cúí tc'ēe ka, a gaxu di x'aian di qarian kg'oo-coa ba máà, i gha nxāakg'aiga síí Nqarim di kg'uiian tseegukaguè ka. ¹⁸Khōès ëe tsi ko bōò sa kaiam x'áé-dxoo me e, ncēe nqōómkg'ai di xu x'aiga xu koe qarian úúa ba.”

Babilonem di cg'áé-q'ooa ne

18 ¹Ncēe zi gúù zi qāá q'oo koer kò cl'ēem moengele ba bōò, me nqarikg'ai koe guu a ko xōa, kaia qarian úúa ba, me kò nqōó ba gam di x'áàn ka x'áà-x'aaè. ²Kaiam dòm cgoam kò kg'ui a ko máá:

“Cg'áéa baa, cg'áéa baa, Babilonem kaia ba!

Dxāwan x'âèa hāa qgáia nem kúrúa,
naka wèè zi tc'ēe zi cg'âè zi di x'âè-q'ooan hēéthēé e,
x'âè-q'ooan wèés tsarás kg'ooè tamas di hēé,
naka x'âè-q'ooan wèém kg'oo-coam kg'ooè tama,
a hōreèam di hēéthēé e.

³ **Nqōóm di zi** qhàò zi wèé zia

gas di cg'áràn di xgōá góéan kg'áà hāa,
xu nqōómkg'ai di xu x'aiga xu gas cgoa cg'áràn kúrúa,
xu nqōómkg'ai di xu x'ámágú-kg'ao xu qguùa hāa,

gas di xaù-q'ooan kaia ka,”
témez.

⁴ Ra kò nxāaska c'ëem dòm ba nqarikg'ai koe guu a kóm, me ko máá:

“Tiri tu khóé tuè, tcg'oaragu si,
gas di chìbian koe tu gha táá tcàà ka,
naka tua gha nxāasega táá gas di xgàraèan koe tcàà.

⁵ Gas di chìbia nea dtcōoa qaòkaguèa khama,
a nqarikg'aian koe ga síia,
Me Nqari ba gas di cg'ëe cauan tc'ëe-tc'ëesea hää.

⁶ Kábise naka máà si,
ëes ko ma gasa máà tua khamaga ma,
naka cám q'oro suruta si gas di tsééan koe.
Cám q'oro cg'oë-cg'oea máá si,
kubis ëes kò cg'oë-cg'oeas koe.

⁷ Eës kò ma x'áàkaguse a karean máàsea hää
khama noose xgàra si
naka thòðan máà si.
Tcáoa sa koes ko máá:
'X'aigas dxàe sa ntcōe,
dxàe-ntcōar tama ra a,
cuiskagar thòð-tcaoa hääse kg'aea tite,'

témez khama.

⁸ Gaa domka i gha gas di cg'ëean cúim cám ka hää:
tcìian hëé naka tshúù-tcaoan hëé, naka xàbàn hëéthëé e.
Si gha c'eean cgoa dàòè,
X'aigam Nqari ba qarian úúa,
ncëe ko xgàra si ba khama,”

tam méé.

⁹ Eë xu ko nqöóm di xu x'aiga xu, ncëe kò gas cgoa cg'áràn kúrú, a kòo
nqöómkg'ai di karean gas cgoa tc'oo xu, dào-q'ooa sa di ts'énèan bóbó ka
xu gha kg'ae, a xu a gha thòðkase kg'ae cgae si. ¹⁰ Nqúù ka xu gha téé, gas
di thòðan di q'áon domka, a xu a gha máá:

“Haò, cg'ëe i gha ii!
Cg'ëe i gha ii, haò, kaiam x'áé-dxoo ba!
Haò, Babilone ba, qarian dim x'áé-dxoo ba!
Cúim aoaram q'oo koe i tsari xgàrakuan hääraa!”

témez.

Q'úum bìim dim qábì-kg'ao ba

¹¹ Xu gha nqöómkg'ai di xu x'ámágu-kg'ao xu kg'ae, a thòðkase kg'ae
cgae si, cíí khóé ga gaxu di gúùan gaicara x'ámá hää tite khama: ¹² gauta
di gúùan hëé, naka selefera dian hëé, naka t'òè nxöán hëé, naka tcaàko

nxõán hẽé, naka q'úú qgáian hẽé, naka tsãáse ncoà qgáian hẽé, naka tcàako qgáian hẽé, naka ncoà qgáian hẽé, naka wèé hìi-qhàòan qãè hmìm-xg'âò hẽé, naka tcgoà di nxãàn cgoa kúrúèa zi gúù-qhàò zi wèé zi hẽé, naka kaisa marian ko tc'óà hìian cgoa kúrúèa zi gúù-qhàò zi wèé zi hẽé, naka tcg'aian hẽé, naka qanoan hẽé, naka tc'úúan úúa nxõán hẽé,¹³ naka kinamone hẽé, naka tsòòberean hẽé, naka qãè hmìm-xg'âò gúùan tcgáuse di hẽé, naka tshãán hẽé, naka qãè hmìm-xg'âò gúùan hẽé, naka góéan hẽé, naka nxúùan hẽé, naka péréan hẽé, naka xháràèa péréan hẽé, naka ghòèan hẽé, naka ghùuan hẽé, naka bìian hẽé, naka kara zi hẽé, naka qãàn hẽé, naka khóèan di kg'õean hẽéthẽe e.¹⁴ Ncëeta ne gha méé: "Wèé cgùrian ncëe sari tcáóan kò xgónèa hää ne tcg'oa cgae sia. Wèé qguùan hẽé naka gúù zi wèé zi t'lõè-t'lõe si ko zi hẽéthẽa kaàraa hää, a cuiskaga gaicara hòòe tite," témé.¹⁵ X'ámágú-kg'ao xu ncëe kò ncëe zi gúù zi x'ámágú xu, a kò gaas koe qguù xu, nxãa xua gha gas di thõòan di q'áðan domka nqúù ka téé, a gha kg'ae, a kaisase thõòkase kg'ae cgae si,¹⁶ a máá:

"Haò, cg'âè i gha ii!

Cg'âè i gha ii, haò, kaiam x'áé-dxoom
ncëe q'úú qgáí sa **hñas khóès khama** ii ba,
tsãáse ncoàse **hñana** sa,
a ko gautan ka hẽé, naka t'lõè nxõán ka hẽé
naka tcàako nxõán ka hẽéthẽe tcàà sa!

¹⁷ Cúím aoaram ka

i ncää wèé x'aian ncëe ga cg'âa-cg'anasekaguè!"

témé.

Me gha wèém chìi-kg'aom skepean di ba hẽé naka q'ábà-kg'ao ba hẽé naka skepean ko qõòkagu xu hẽé naka wèé xu ëe ko tshàan q'oo koe x'ámágú xu hẽéthẽe nqúù ka téé.¹⁸ A gha ëe xu kòo dàò-q'ooa sa di ts'énèan bòò ne q'aua tcg'òó, a xu a gha máá: "Ndakam x'áé-dxoo ba kò ncëem x'áé-dxoom kaiam khama ii?" témé.¹⁹ A xu a kò tcúúa xu koe tsharàñ tcheè, ëe xu ko kg'ae, a ko thõòkase kg'ae ka, a ko q'au a ko máá:

"Haò, cg'âè i gha ii,
cg'âè i gha ii, haò kaiam x'áé-dxoo ba.

Wèé ne ëe skepe zi tshàan q'oo koe úúa ne gam koe qguùa,
gam di qguùan ka!

Cúím aoaram kam cg'âa-cg'anasekaguèa,"
ta xu méé.

²⁰ Qâè-tcaoa tu nqáé si, oo nqarikg'aiè,
oo tcom-tcomsa tuè,
naka x'âé úú-kg'ao xao hẽé naka porofiti xao hẽéthẽe e,
Nqari ba gatu domka xgàrakuan máà sia ke!

²¹ Me kò nxãaska c'lèem moengelem qari ba kaiam nxõá-dxoom khama noom nxõá ba ghùi, a ba a tshàam q'oo koe xàbù tcàà me, a máá:

“Gatagam gha ma Babilonem,
kaiam x'áé-dxoo ba ma qarika xàbù tcāàè,
a ba a gha gaia táá hòòè.

²² Cian harepa cii-kg'ao ne di hēé
naka nxáè-kg'ao ne di hēé,
naka fulutu cii-kg'ao ne di hēé
naka torompita cii-kg'ao ne di hēéthēéa
cuiskaga gaicara sáá koe kóímseahāa tite;
i cúí xom-kg'aoan
ncéé xommè ko zi gúù zi di ga
cuiskaga gaicara sáá koe hòòsea hāa tite;
i cuiskaga sáá koe
gái cgoa dis nxõás di gáí-q'ooan kómsea hāa tite.

²³ Cuiskaga i lampian di x'áàan
gaicara sáá koe x'áà hāa tite.
Séè-kg'ao ba hēé naka séèè kos khóè sa hēéthēé khara
di kg'ui-q'ooa ne
cuiskaga sáá koe gaicara kóímseahāa tite.
Sáá koe ko x'ámágu ne khóè nea kò **dqomse** khama
nqoómkg'ai di ne kaia ne khóè ne e **sa**,
zi kò **nqoóm di zi** qhàò zi wèé zi
sari tsóðan cg'äè ka hoàkaguè,

²⁴ i kò gas koe porofiti xu hēé
naka tcom-tcomsa ne hēé,
naka wèé ne ëe nqoómkg'ai koe cg'ðoëa ne di c'áòan hēéthēé hòòse,”
témez.

Káí ne khóè ne ko nqarikg'ai koe Nqari ba dqom

19 ¹Ncéé zi gúù zi qãá q'oo koer kò khóè ne káí ne dis xg'aes di
kg'ui-q'ooan khama xañs nxøbo sa nqarikg'ai koe kóm, ne ko
máá:

“Haleluya!
Kgoarakuan hēé
naka x'áà ba hēé
naka qarian hēéthēéa
gatá dim Nqarim di i.

² Gam di xgàrakua ne tseegu a tchàno o khama.

Kaias cg'árà-kg'ao sam xgàra hāa,
ncéé kò nqoó ba gas di cg'áràn ka cg'äè-cg'äe sa.
Gam di qãàn di c'áòa nem kãbia máá sia hāa,”

témez. ³Ne kò gaicara q'au a máá:

“Haleluya!

Gas koe guua hāa ts'énèa ne ko chōò tamase qaò,”
témez.

⁴Kaia xu 24 xu hēé naka kg'oo-coa xu kg'õèa hāa xu 4 xu hēéthēéa kò cg'áé, a Nqari ba dqom̄, ncée kò x'aian dis ntcōó-q'oos koe ntcōe ba. A xu a kò máá:

“Haleluya! Amen”
témez.

Ghùu-coam dis séè sa

⁵Me kò nxāaska x'aian dis ntcōó-q'oos koe dòm̄ ba guu, a ko máá:

“Gatá dim Nqari ba dqom̄,
gatu wèé tu tséé-kg'ao tu Gam di tu,
gatu ëe ko q'áò Me tu,
cg'áréa tu ga hēé naka kaia tu ga hēéthēé e,”

témez.

⁶Ra kò nxāaska khóè ne kái ne dis xg'aes khama xañ kg'ui-q'ooan kórm̄, si tòeko tshàan di ts'oo-q'ooan khama xañ, naka kg'ui-q'ooan kaisa túúan di hēéthēé e, ne ko q'au a ko máá:

“Haleluya!

X'aigam gatá dim Nqarim
ncée Qarim wèé ba tc'âà-cookg'aia.

⁷Hàà naka ta qãè-tcao, naka x'âàn máà Me!

Ghùu-coam dis séè sa hâàraa ke,
si Gam dis khóè sa kg'ónòsea hâa.

⁸Thamka qgáíán q'úús kò máàè,
x'âàko, a q'an o, hâas gha ka,”

ta ne méé. (Q'úú qgáíá ne kò tchàno zi tséé zi i, tcom-tcomsa ne di zi khama.)

⁹Me kò nxāaska moengele ba bìrí te a máá: “ ‘Ts'ee-ts'eekg'aièa nea gane ëe séèkuan dis tc'õos dqòa dis Ghùu-coam dis koe tciièa ne!’ ta ma góá,” témez. A ba a càù a máá: “Ncée nea tseegu di kg'uián Nqarim di i,” témez.

¹⁰Ncées gúùs kar kò nqàrè-kg'ama ba koe cg'áé, a ra a dqom̄ me. Igabam kò bìrí te a máá: “Táá ëeta hēé guu! Tsáá cgoa gar qâa ra a, naka tsáá qõe ga ne cgoa ga hēéthēé e, ncée ko wèé x'aè ka Jesom ka nxàea tseegukagu ne, ke Nqari ba dqom̄! Jesom di nxàea tseegukagua nea Tc'léem ka kúrúèa, porofitam gha sa ke,” témez.

Q'úúm bìim dim qábì-kg'ao ba

¹¹Ra kò nqarikg'aian bôò i xgobekg'amsea, kar kò q'úúm bìi ba bôò, Me kò gam dim qábì-kg'ao ba Tcom-tcomsa a Tseegu ii ba ta ko ma tciiè. A ba a kòo gataga tchànoan cgoa gúù zi bôò a ncõoan kúrú. ¹²Gam di

tcgáía nea kò karukos c'ees khama ii, i Gam di tcúuan koe kái cábán x'aian di hāna. Gam koe góáseas cg'ōè sam kò úúa, ncée ko cúí khóè kaga c'úùèa hāa, igaba Gam cúim ka q'ääèa hāa sa.¹³ Qáòm qgáí bam kò hāna, c'áðan koe kò tcāàèa ba, i Gam di cg'ōèan Nqarim dim kg'ui me e.¹⁴ Ne kò nqarikg'ai di ne ncōo-kg'ao ne xùri Me, a q'úú xu bii xu qábìa hāa, a thamka qgáíán hāna, q'úú a q'an o.¹⁵ Kg'lám-q'ooa ba koem kò ts'éèm xgào-dxoo ba tcg'oa, gaam cgoam gha **nqōóm di zi** qhàò zi thōò-thōò ba, a ba a gha qano dim dxòm cgoa tc'ää-cookg'ai ne, a ba a gha góéan ko kúrúès qgáí sa Nqarim Qarim wèém di kaia xgón domka náà tòm-tom.¹⁶ Gam dim qgáím koe hēé naka cùbia ba koe hēéthēés kò ncées cg'ōè sa góásea:

“X'AIGA XU DIM X'AIGA BA,
NAKA KAIA XU X'AIGA XU
DIM KAIAM X'AIGA BA,”

ta ma góásea hāa.

¹⁷Ra kò nxäaska moengele ba bōò, me cám̄s koe téé-tēe, a ba a kò nqarikg'ai nqàè koe ko tsäéa te zi tsärá zi kaiam dòm cgoa tcii, a ko máá: “Hàà, naka ta kaias dqòa dis tc'ōos Nqarim di sa xg'aea máá,¹⁸ naka hāà cgàan x'aiga xu di kg'oo, cgàan tc'ää-cookg'ai xu di hēé, naka cgàan qariga xu khóè xu di hēé, cgàan bìian di hēé, naka bìi qábì-kg'ao xu di hēé, naka wèé khóèan di cgàan hēé: ée kgoarasea ne hēé naka qāà ne hēé, cg'áréan ga hēé naka kaian ga hēéthēé di i,” tam méé.

¹⁹Ra kò nxäaska kg'oo-coa ba hēé naka x'aiga xu nqōóan di xu hēéthēé bōò, naka gaxu di ncōo-kg'aoan hēéthēé e, xu ncōo sa xg'aea máána hāa, bìim dim Qábì-kg'aom cgoa naka Gam di xu ncōo-kg'ao xu cgoa hēéthēé e.²⁰ Igabam kò kg'oo-coa ba qgóóè a qáé-nquuan koe tcāàè, naka tshúù-ntcōam porofiti ba hēéthēé e, ncée kò gaam cookg'ai koe **are-aresa zi** x'áí zi kúrú ba. (Ncée zi x'áí zi cgoam kò gane ée ko kg'oo-coam dis x'áí sa úúa hāa, a kò gam dis sere-sere sa dqom ne qae-qae.) Gatsara cám̄ tsara kò kg'öèa hāase xaoa tcāàè, salefan di c'eean karuko dim tèbem q'oo koe.²¹ Xu kò ée qaùa hāa xu cg'ōoè, bìi ba qábìam kg'lám koe tcg'oara hāam xgào-dxoom cgoa, zi kò wèé zi tsärá zi gaxu di cgàan ka xg'ääkaguè.

1,000 xu kuri xu

20 ¹Ra kò moengele ba bōò, me nqarikg'ai koe guu a ko xōa, a tshàua ba koe chōò-q'oo úú tamam hāém di xgobekg'amán qgóóa, naka kaiam táù-dxoo ba hēéthēé e.² Me kò cg'ao-dxoo ba ntcàu, gaam éem nciím cg'ao ba, a dxāwa ii, a satana ii ba, a ba a 1,000 kurian qáé me,³ a ba a chōò-q'oo úú tamam hāém q'oo koe xaoa tcāà me, a ba a tc'amkg'aia ba koe tc'ämà-tcæk'g'am, nxäasegam gha táá gaicara **nqōóm di zi** qhàò zi qae-qae ka, i nxäakg'aiga síí 1,000 kurian nqáé. (Gaa x'aè qāá q'oo koe i ko qaase, cg'árésem gha kgoaraè sa.)

⁴Kar kò nxāaska x'aian di zi ntcōó-q'oo zi bōò, ncēe gazi koe i kò ëe xgàrakuan di qarian māàèa ne ntcōoa-ntcōe zi. Ra kò khóè ne di tc'ëean bōò, ncēe kò Jesom ka nxāea tseegukagua hāa domka hēé, naka Nqarim dim kg'ui ba ne kòo xgaa-xgaa hēéthēé domka ko q'æe tcúùèa ne. Kg'oo-coa ba kana gam dis sere-seres igaba ne kò táá dqoùma máá, a ne a kò Gam dis x'áí sa còoa ne koe hēé kana tshàua ne koe hēéthēé táá tòò cgaeè. Kg'òè ne kò, a ne a Krestem cgoa 1,000 kurian tc'ää-cookg'ai. ⁵Ne c'ëe ne khóè ne x'óoa kò hāa ne táá gaicara kg'òè, i nxāakg'aiga síí 1,000 kurian chōò. Ncēe sa x'ooan koe tées tc'ää di si i. ⁶Ts'ee-ts'eekg'aièa nea, a tcom-tcomsa ne e, gane ëe x'ooan koe tées tc'ää dis koe hànna ne! Ncēe ne khóè ne koes cám dis x'oo sa qari úú tama, igaba ne gha Nqari ba hēé naka Kreste ba hēéthēé di ne peresiti ne ii, a ne a gha 1,000 kurian Gam cgoa tc'ää-cookg'ai.

Satana ba ko tààè

⁷Eë i ko 1,000 kurian nqáé kam gha satana ba gam dis qáé-nquus koe guu a kgoaraè. ⁸A ba a gha tcg'oa a síí nqöóm di chōò-q'ooan 4 koe hànna zi qhàò zi qàe-qae, **nqöó tsara** Goge ba hēé naka Magoge ba hēéthēé di tsara, a ncōoan xg'ae-xg'aea máá ne. Gane di nxáráse-q'ooa nea tshàam qàe di górmán di nxöá-coan khama noo. ⁹Wèém nqöóm koe ne gha qöòate, a ne a gha síí kgoara-cgae-q'oos ëe tcom-tcomsa ne di sa nxäma-nxama, naka ncàm-ncamsam x'áé-dxoo ba hēéthēé e. I kò c'eean nqarikg'ai koe guu a hàà dàòa cg'òo ne. ¹⁰Me kò dxäwam, ncēe kò qàe-qae ne ba, c'eean hēé naka salefan hēéthēé dim tèbem q'oo koe xaoa tcààè, ncēe kg'oo-coa ba hēé naka tshútù-ntcōan dim porofiti ba hēéthēé tsara hāa koe, xu gha koaba ba hēé naka ntcùú ba hēéthēé chōò tamase thôò-thôòe.

Còo dis xgàraku sa (20:11-15)

Tcgäyas kg'òèan di sa hēé naka c'ëe zi tcgäya zi hēéthēé e

¹¹Ra kò nxāaska kaias q'lúús ntcōó-q'oos x'aian di sa hēé naka Gaam ëe kò gaas koe ntcōe ba hēéthēé bōò. Nqöómkg'ai hēé naka nqarikg'ai hēéthēéa kò Gam hāa koe guu a bëe, a kò táá gaicara hòòè. ¹²Ra kò ëe kò x'óoa hāa ne bōò, kaia ne hēé naka cg'äré ne hēéthēé e, ne x'aian dis ntcōó-q'oos cookg'ai koe téé-tëe. Zi kò tcgäya zi hēé naka c'ëes tcgäyas kg'òèan di sa hēéthēé xgobekg'ammè. Ne kò ëe x'óoa hāa ne ëe ne kúrúa hāa zi gúù zi koe guu a xgàraè, tcgäya zi koe i ko ma góásea hāa khama ma. ¹³I kò tshàa-dxooan khóè ne ëe gaan koe x'óoa hāa ne tcg'òó, si x'oo sa hēé naka x'óoa ne khóè ne dis qgái sa hēéthēé sara ëe ko gasara koe hāa ne x'óoa hāa ne khóè ne tcg'òó, me kò wèém khóè ba ëem kúrúa hāas

gúús koe guu a xgàràè. ¹⁴ Sara kò x'oo sa hëé naka x'óoa ne khóè ne dis qgáì sa hëéthëé sara c'eean dim tèbem q'oo koe xaoa tcäàè. Si ncée sa cám dis x'oo si i, c'eean dim tèbem di sa. ¹⁵ Ncëè c'ëem khóèm di cg'òèan kò kg'òèan dis tcgåyas q'oo koe hòdse naka góásea hää tama, nem kò c'eean dim tèbem q'oo koe xaoa tcäàè.

Käbam nqarikg'ai ba hëé naka käbam nqöókg'ai ba hëé naka käbam Jerusalema ba hëéthëé e (21–22:5)

21

¹ Ra kò nxäaska käbam nqarikg'ai ba hëé naka käbam nqöókg'ai ba hëéthëé bôò, tc'äà dim nqarikg'ai ba hëé naka nqöókg'ai ba hëéthëéa kò nqáea hää khama, me tshàa ba káàraa hää. ² Ra kò tcom-tcomsam x'áé-dxoom, käbam Jerusalema ba bôò, me nqarikg'ai koe guu Nqarim koe, a ko xöa, a ba a sëèè kos khóës khama ii, t'õè qgáian gas dim khóè ba hana máána sa. ³ Ra kò kaiam dòm x'aian dis ntcöö-q'oos koe guua ba kóíñ, me ko máá: "Bóò, Nqarim di x'áea ne **ncëeska** khóè ne cgoa hää, Me gha gane cgoa x'äè. Gam di ne khóè ne e gha ii, Me gha Gaam Nqarim ga ba gane cgoa hää, a ba a gha gane dim Nqari ba ii. ⁴ Wéém tcgái-tshàra bam gha tcgáia ne koe tchìù, si gha x'oo sa hëé, naka tshúù-tcaohan hëé, naka kg'aean hëé, naka thöðan hëéthëé kaà, kg'aika zi gúù zia nqáea hää khama," témé.

⁵ Me kò Gaam ëe x'aian dis ntcöö-q'oos koe kò ntcööa-ntcöe ba máá: "Bóò, wèé zi gúù zir ko kúrú zi käba!" témé. A ba a ko gataga máá: "**Ncëes gúù sa** góá tòó, ncëè kg'uiia ne tcom-tcomsa a, a i a tseegu u ke," témé. ⁶ A ba a ko bìrí te, a ko máá: "Xg'ara i hää! Tíí Ra Alefa Ra a, a Ra a Omega Ra a, tshoa-tshoase sa hëé naka chöö-q'oo sa hëéthëé e. Eë cámá hää ner gha tshàan dim dòm koe guu a máà, kg'òèan di tshàan di ba, surutakagu ne tamase. ⁷ Eë ko tàà ba gha ncëè zi gúù zi q'òò, Ra gha gam dir Nqari Ra ii, me gha Tirim cóá ba ii. ⁸ Igaba ëe q'làò ne hëé, naka ëe tcom-tcomsa tama ne hëé, naka cg'làè cau ne hëé, naka cg'òo-kg'ao ne hëé, naka cg'árà-kg'ao ne hëé, naka tsóò-kg'ao ne hëé, naka kúrú mááse di nqárian ko dqom ne hëé, naka wèé tshúù-ntcööa-kg'aoan hëéthëé di qgáia ne gha karuko c'eean dim tèbem salefan dim q'oo koe hää. Ncëè sa cám dis x'oo si i.

Käbam Jerusalema ba

⁹ Me nxäaska 7 xu moengele xu, ncëè kò 7 cg'làèan chöö di ka cg'oëa zi gäba zi 7 zi qgóá xu ka c'ëe ba hää cgae te a bìrí te a máá: "Hàà, nakar sëèè kos khóè sa x'áí tsi, Ghùu-coam ka dxàe sa," témé. ¹⁰ A ba a kò Tc'ëem koe sëé a kaiam xàbìm qáðm koe úú te, a ba a tcom-tcomsam x'áé-dxoom Jerusalema ba x'áí te, me nqarikg'ai koe guua, Nqarim koe,

a ko xõa,¹¹ x'áàn Nqarim di úú a, a kòo t'õës nxõás jasepere dis khama ma kaisase tcäà, q'lúuse q'lám sa tcäàko nxõán q'lám khama ma.¹² Kaiam xhàrom qáò bam úúa, a 12 zi heke-kg'lám zi úúa, a ba a heke-kg'lám zi koe 12 xu moengele xu úúa, i kò gazi heke-kg'lám zi koe 12 zi qhàò zi di cg'õèan Iseraele di xu cóá xu di góàèa.¹³ Nqoana zi heke-kg'lám zi ko cám̄s ko tcg'oa xòè za hànà, zi nqoana zi heke-kg'lám zi tcg'ao xòè za hànà, zi nqoana zi heke-kg'lám zi dtcèè xòè za hànà, zi nqoana zi heke-kg'lám zi cám̄s ko tcheè xòè za hànà.¹⁴ Me kò xhàrom x'áé-dxoom di ba 12 zi nxõá zi tshoa-tshoas di zi tc'amkg'ai koe tshàoèa, i kò gazi koe 12 cg'õèan hànà, Ghùu-coam di xu x'áè úú-kg'ao xu 12 xu di i.

15 Moengelem ncée kò kg'ui cgoa te ba ko gautan cgoa kúrúèam qanom tc'ãò-tc'ão cgoa di ba qgóóa, x'áé-dxoo bam ko gam di heke-kg'lámán hëé naka gam di xhàroan hëéthéé tc'ãò-tc'ão cgoa ba.¹⁶ X'áé-dxoo ba kò wèé 4 xòèa ba za cúíta noo, i wèé dxìukg'aia ba kò cúíta noo. Me kò gam dim qanom cgoa x'áé-dxoo ba tc'ãò-tc'ão, i qáò-q'ooa ba 2,400 kilomitara^e khama noo, i dxìukg'aia ba hëé naka cookg'aia ba hëé naka qhùria ba hëéthéé cúíta noo.¹⁷ Me nxäaska moengele ba xhàro ba tc'ãò-tc'ão, i kò qáò-q'ooa ba 60 mitara a/^f, khóèan di nxárá-q'ooan ka, ncéem kò moengele ba tséekagu u.¹⁸ Xhàro ba t'õëe nxõán cgoa tshàoèa, jasepere ta ko ma tcií e, me x'áé-dxoo ba q'ano gautan cgoa kúrúèa, a ts'óó-c'õán khama ma q'ano me e.¹⁹ Nxõá zi ncée x'áé-dxoom dim xhàrom gazi tc'amkg'ai koe tshàoèa zi kò wèés nxõá-qhàòs cgoa t'õëe-t'õeèa. Tc'ää dia nea kò jasepere e, i cám̄ dian kò safire e, i nqoana dian kò kalesetone e, i 4 dian kò emerelete e,²⁰ i 5 dian kò saretonike e, i 6 dian kò saredio o, i 7 dian kò kerisolete e, i 8 dian kò berile e, i 9 dian kò topase e, i 10 dian kò kerisoperase e, i 11 dian kò hiasinte e, i 12 dian kò ametesete e.²¹ Heke-kg'lám zi 12 zia kò 12 xu tcäàko xu nxõá xu cgoa kúrúèa, si kò wèés heke-kg'lám sa cúím tcäàkom nxõám cgoa kúrúèa. Kaiam dàòm x'áé-dxoom xg'aeku di ba kò q'ano gautan cgoa kúrúèa, a ts'óó-c'õán khama ma q'lám me e.

²² X'áé-dxoom koer kò tempele ba hòò tama, X'aigam Nqarim Qarim wéé ba hëé naka Ghùu-coa ba hëéthéé tsara kò Gam dim tempele ba ii khama.²³ X'áé-dxoo ba kò x'áàn cám̄s di kana nxoem di ga qaa tama, x'áàkagu me gha a, Nqarim di x'áà nea kò x'áàn máà me khama, Me kò Ghùu-coa ba gam dis lampi si i.²⁴ Zi gha **nqõóm di zi** qhàò zi gam di x'áàn koe qõò, xu gha nqõóm di xu x'aiga xu gaxu di x'aian gam koe óá.²⁵ I kò gam di heke-kg'lámán cám̄ **chõò q'oo** koe tcéekg'ammè tite, ntcùúa ne gha gaa koe káà a khama.²⁶ X'áàn hëé naka qhàò zi di x'aian hëéthééa gha gam koe óáè.²⁷ Cuiskaga i cúí gúù q'ano tama, kana diíim ëe sau-

e 21:16 2,400 kilomitara - Gerika sa ko máá: "12,000 qáò-q'ooa ne," témé. f 21:17 i kò qáò-q'ooa ba 60 mitara a - Gerika sa ko máá: "144 qáò-q'ooan x'õàm di khama noo," témé.

cgaekagu ko gúìan ko kúrú ba, kana tshúù-ntcōan ko kúrú ba gam koe tcāà tite, igaba ëe gane di cg'öèan Ghùu-coam dis tcgäyas kg'löèan dis q'oo koe góásea ne cíí ne e gha ii.

Kg'öèan dim tshàa ba

22 ¹Kam kò *nxääaska moengele ba* tshàan kg'öèan di úúam tshàa ba x'áí te, me tcqàkos nxöás q'úús khama ii, a x'aian dis ntcöö-q'oos Nqarim dis koe hëé naka Ghùu-coam dis koe hëéthëé guu a ko ²x'áé-dxoom di dàoan x'áéan xg'aeku di koe ntcana xõa. Si kò kg'öèan dis hìi sa wèé dxìuukg'aian tshàam di koe hää, a ko 12 tc'áróan tc'õoan di kúrú, a kò wèém nxoem ka gaa tc'áróan tcg'löó. Gaas hìis di toara nea kò *nqöóm di zi* qhàò zi kg'öèkagu di i. ³I gaicara cuiskaga cgúíkuan hää tite. Si gha x'aian dis ntcöö-q'oos Nqarim di sa hëé naka Ghùu-coam di sa hëéthëé x'áé-dxoom koe hää, i gha Gam di qãàn tsééa máá Me. ⁴Kg'áfa ba ne gha bòò, i gha cg'öèa ba còoa ne koe góáse. ⁵Ntcùú nea gaicara hää tite, ne lampian di x'áàn hëé naka cámís di x'áàn hëéthëé ga qaa tite, X'aigam Nqari ba gha x'áàn máà ne khama. Chöò tamase ne gha x'aiga ne ii.

Jesom di hàà-q'ooa ne (22:6-21)

⁶Me moengele ba bìrì te a máá: “Ncée kg'ua ne tcom-tcomsa a, a tseegu u. Me kò X'aigam, ncée porofiti xu di xu tc'ëe xu dim Nqari ba, Gam dim moengele ba tsééa tcg'òó, me sii ncée gha qháése hèà kúrúè zi gúù zi ka Gam di qãàn x'áí,” témé.

⁷**Me Jeso ba máá:** “Bóò, qháésér gha sengaga síí! Ts'ee-ts'eekg'aièa baa gaam ëe ko porofitan di kg'uijan ncées tcgäyas di qgóóa qari ba,” témé.

⁸Tíí Johane ra gaar kóímar ga ra a, a ra a ncée zi gúù zi bòða ra. A ëer ko kórn a ko bòò zi kar kò moengelem ncée kò x'áí te ziam nqàrè-kg'am koe cg'áé, dqom mer gha ka. ⁹Igabagam kò bìrì te a máá: “Táá ëeta hëé guu! Tsáá khamagar ma qãà ra a, naka tsáá qõea xu porofiti xu khamaga ma hëé, naka ncées tcgäyas di ne wèé ne ëe ko kg'ui ba qgóóa qari ne khamaga ma hëéthëé e, ke Nqari ba dqom!” témé. ¹⁰A ba a bìrì te a máá: “Táá porofitan di kg'uijan ncées tcgäyas di tcéekg'am guu, *ncée zi gúù zi gha hèà kúrúse* x'aëa nea cíù u ke. ¹¹Eë ko cg'læan kúrú ba méém qanega cg'æan kúrú, nakam wèém ëe cg'uriga ii ba méém qanega cg'uriga ii, naka ëe ko qãèan kúrú ba méém qanega qãèan kúrú, nakam ëe tcom-tcomsa ii ba méém qanega tcom-tcomsa ii,” témé.

¹²**Me Jeso ba máá:** “Bóò, qháésér gha sengaga síí, a gha Tiri surutan cgoa síí, a gha síí wèém khóè ba ëem ma tsééa hää khamaga ma suruta.

¹³Tíí Ra Alefa Ra a, a Ra a Omega Ra a, tc'äà di Ra a, a Ra a còo di Ra a, tshoa-tshoase sa hëé naka chöò-q'oo sa hëéthëé e,” témé.

¹⁴ Ts'ee-ts'eekg'aièa nea gane ëe ko qgáia ne xg'aà ne, nxâasega ne gha kg'òèan dis hìis **di tc'áróan tc'óó** di qarian úú, a ne a gha heke-kg'áman koe tcãà a x'áé-dxoom koe síí ka. ¹⁵ Tchàa za i haghuhan hâna, tsoòkuhan ko kûrúan hëé, naka cg'árà-kg'aoan hëé, naka cg'ôo-kg'aoan hëé, naka kûrúa mááseèa hää nqárian ko còrè ne hëé, naka wèé ne ëe tshúù-ntcõan ncàmà hää a ko kûrú u ne hëéthëé e.

¹⁶ “Tíí Jeso Ra Tirim moengele ba tsééa máá tu ua hää, hâàm gha kereke zi koe ncéezi gúù zi ka nxâea tseegukagua máá tu u ka. Tíí Ra Tobe Ra a, a Dafitem dir Cóá Ra a, a Ra a kaisase ko x'áàr q'uu tçonò Ra a thëé,” tam méé.

¹⁷ **Tcom-tcomsam** Tc'ëe ba hëé naka séè-kg'ao sa hëéthëéa ko máá: “Hàà!” témé.

Naka ëe ko kóm ba méém máá: “Hàà!” témé.
Wèém ëe cárnia hää ba méém hâà, nakam wèém ëe ko tc'ëe ba, kg'òèan dim tshàam surutaè tama ba séè.

¹⁸ Wèém khòèm ëe ko ncées tcgäyas di porofitan di kg'uiian komsana ba Ra ko tseeguan bîrí a ko máá: ncèè c'ëem khòèm kò c'ëe gúùan gaan koe càùa mááse, nem gha Nqari ba ncées tcgäyas koe góáèa hää cg'âèan càùa máá me, ¹⁹a ncèè c'ëem khòèm kò ncées tcgäyas porofitan dis koe c'ëe kg'uiian séèa tcg'òó, nem gha Nqari ba gam di xòèan kg'òèan dis hìis koe hëé, naka tcom-tcomsam x'áé-dxoom koe hëéthëé séèa tcg'òó, ncées tcgäyas koe góáèa a.

²⁰ Gaam ëe ko gazi gúù zi nxâea tseegukagu ba ko máá: “Eè, sencagar gha síí,” témé. Amen. X'aiga Tsi Jeso Tseè, hâà!

²¹ X'aigam Jesom di cgóñkuhan méé i gatu wèéa tu cgoa hää.